



Dr. Ranasetter Robert
Disztér 2. I. o. Budapest

KELLET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Értesítések
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Maros
Ernő. Felelős szerkesztő János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Elek
szegi Ernő, Strada Matei 211. sz.
Vasárnap, 1935. augusztus 25.
5895. EV. XVIII. ÉVF.
AV 26. 189. SZÁM

Párizsban nem sok reményt fűznek a készülő új diplomáciai közvetítő-akcióhoz

Olaszország hadüzenet nélkül akarja megtámadni Abessziniát, amelyet Mussolini teljesen el akar foglalni

Az angol kormány elhatározta Gibraltár és Málta megerősítését. Az angol kormány álláspontja szerint a Csana-tó és a Kéknilus forrásai nem állhatnak idegen hatalmak ellenőrzése alatt. Az amerikai parlament is megszavazta a semlegeségi törvényt

Franciaország semmiesetre sem fog résztvenni az Olaszország ellen hozandó megtorló intézkedésekben

London, augusztus 24. Az angol minisztertanács lezárása után tegnap az angol kormány Londonban maradt tagjai miniszteri értekezletre gyűltek össze az olasz-abesszin vizsály ügyében. Ennek befejezése után az angol külügyi hivatal diplomáciai uton tájékoztatta a francia kormányt az angol minisztertanács tegnapi határozatairól. A közönyvű londoni jelentés szerint nem várható új angol közvetítő kezdeményezés ebben az ügyben. Ezt a szerepet Anglia átengedi Franciaországnak. Anglia most már mindennemű lépés előtt bevárja, hogy lesze eredménye a francia kísérletnek, melynek sikeressége érdekében már eleve mérsékelt tanúsítottak a minisztertanácsi döntéseknél.

rimben és Chartumban légi bázisokat állítanak fel.
Abessziniának, hanem csak egész egy-szerűen meg fogják támadni.
Angol politikai körökben elterjedt hírek szerint Anglia a népszövetségi tanácsülésen, amennyiben a diplomáciai közvetítő akciók nem vezetnek eredményre, fegyveres ösz-szezapást elhárít, halasztó jellegű javasla-tokat fog tenni, esetleg népszövetségi vizs-gálóbizottság Kelet-Afrikába történő kiküldését fogja indítványozni s végső esetben kerülhet csak sor a megtorló rendszabályok javaslatbáhozására, ha az előbbi módszerek hatástalanoknak bizonyulnak.

Abessziniának, hanem csak egész egy-szerűen meg fogják támadni.
Angol politikai körökben elterjedt hírek szerint Anglia a népszövetségi tanácsülésen, amennyiben a diplomáciai közvetítő akciók nem vezetnek eredményre, fegyveres ösz-szezapást elhárít, halasztó jellegű javasla-tokat fog tenni, esetleg népszövetségi vizs-gálóbizottság Kelet-Afrikába történő kiküldését fogja indítványozni s végső esetben kerülhet csak sor a megtorló rendszabályok javaslatbáhozására, ha az előbbi módszerek hatástalanoknak bizonyulnak.

Párizsban nem sok reményt fűznek az új diplomáciai akcióhoz

Irányadó francia helyen nem sok reményt fűznek a készülő új diplomáciai közvetítő-akcióhoz, amelyre hasonló kudarc vár, mint a háromhatalmi tanácskozásokra, ha a felek merevsége nem enged. Laval ugyan teljes szívvel igyekszik a békés megoldásra, de azért túlzott az a londoni beállítás, hogy a helyzet kulcsa áttevődik Párizsba és minden onnan remélhető.
A francia lapok mai száma egyébként megkülönböztetett tartózkodással kommentálják az angol minisztertanács határozatait. Az Echo de Paris felteszi a kérdést, mit fog tenni Franciaország, ha választania kell London és Róma között. A lap szerint saját érdekeit kell szem előtt tartania. Ez azonban kizárólag az európai érdek szemelött tartását jelenti.
A Le Journal megállapítja, hogy az ösz-szes hazandó intézkedéseknek elsősorban a német veszélyt kell szemelött tartaniok. A lap reményét fejezi ki, hogy ezzel a veszély-llyel szemben Franciaország, Anglia és Olasz-ország ismét bizonyítékát fogják adni Stre-sában hangoztatott szolidaritásuknak. Franciaország az egyedüli eme országok kö-zött, amelynek közös határai vannak a né-metekkel, tehát állandóan ébernek kell len-nie.
Az Ordre szerint Franciaország elég en-gedményt tett Olaszországnak Tuniszban, lemondott Francia-Somáli fejlesztéséről, ne-hogy Olaszország érdekeit veszélyeztesse: Franciaország tehát nem tehet újabb en-gedményeket gyarmati téren Olaszország-nak.
Több más francia lap azt hangsúlyozza, hogy Franciaország nem fog résztvenni az Olaszország ellen hozandó megtorló intézkedésekben.
E tekintetben tehát Angliában ne igyekez-zenek semminő reményeket táplálni.
A Temps szerint a helyzet ma sem ad komolyan számbavehető alapot a reményke-

désre, de annyi kétségtelen, hogy a kilátások mégsem olyan sötétek, mint két nappal ezelőtt.
A Journal de Debats szerint a fegyve-res elintézését Kelet-Afrikában már lehe-tetlen elkerülni, de arra kell törekedni, hogy megakadályozzák azt, hogy a há-boru lángja felgyújtsa az egész világot.
A lap sajnálatosnak itéli a Journal d'Italia hangját. Helyes lenne, ha hivatalos francia helyről utalnának Rómában arra, hogy ez a hang megengedhetetlen.
Az esti lapok aggodalmukat fejezik ki a gyarmatok új felosztásának tervével kap-csolatban, mert ez esetleg Franciaország ro-vására történő új elosztást eredményezne.

Az olasz-abesszin békéltető-bizottság munkája
Berni jelentés szerint az olasz-abesszin békéltetőbizottság tegnap megkezdte mun-káját és kihallgatta olasz Szomáli volt kor-mányzóját, Ravat. Ma Bernbe érkezett két benszüllött, akik az ualual összejutkozásben olasz oldalon vettek részt.
Ma, szombaton a zolasz-abesszin békéltető-bizottság szintén ülést tartott, amelyen foly-tatta a tanuk kihallgatását, akik által az olaszok bizonyítani igyekeznek az olasz hely-örségek szerepét z ualual incidensben. A bizottság déiben be is fejezte a tanuk ki-hallgatását és valószínűleg már vasárnap el-utaznak Genfben.
Az olasz-abesszin békéltetőbizottság ülé-sével kapcsolatban ma Bernben és Genfben a baloldali pártok hívei anitafiszta tiltako-zó gyűlést készítettek tartani. A hatóságok azonban nem engedélyezték a gyűlés meg-tartását és amikor csoportok jelentek meg az ülés színhelye közelében, karhatalmat vezényeltek ki és szétoszlatták a csoportosu-lókat úgy Genfben, mint Bernben.

(Folytatása a 10-ik oldalon)

VILÁG FORRÁS

A zsidóság világhelyezete

Részlet Nachum Szokolovnak, a Cionista Világszervezet 19. kongresszusán tartott nagyszabású referátumából.

Az utóbbi évek tapasztalatai elég gyak-ran megsziveltették velünk a római filo-zófus intelmét: „Nem kell semmin csodál-kozni.“ Mindazonáltal az újabb események olyan eredetiséget mutatnak fel, amelyek fölött mégis csak megdöbbenünk. Egy száz évvel azelőtt emancipálódott kisebbség polgári egyenjogúsításának megvonása összekötve a legféltelenebb antiszemita propagandával — olyan nagy dolog, mely-re nem lehetünk felkészülve és amely méltán váltja ki megdöbbenésünket.
Egyetlen fénysugara a szenvedések éj-szakájának a tény, hogy népként tagjai, mint testvérek, hűségesen egymás oldalá mellé állottak, a távoliak éppugy, mint a közeliak és ahol szükség jelentkezett, ott érezni lehetett a kinyújtott testvérkezét; ott segítség jött és támogatás. A másik világító sugár a mi nemzeti otthonunk grandiózus fejlődése, ama otthoné, ahol a zsidó szabad emberként nőhet fel új népi öntudattal felvértezve.

A zsidó érdeklődés előterében még min-dig a németországi súlyosan szorongatott zsidóság áll. Németországban a zsidóság elleni támadások nem, hogy nem lany-hultak, hanem egyre előtörőben vannak. Az antiszemita mozgalmak főszékhelye Né-metország. Az évezredek német zsidóság fundamentumai megrendültek, mintha földrengés rázta volna meg ezeket az ala-pokat.

Távol áll tőlünk a gondolat, hogy a Cio-nista Kongresszust német, francia, angol, vagy valamilyen más idegen nemzeti poli-tikával foglalkoztassuk. A cionizmus nem is gondol arra, hogy állást foglaljon a nemzetközi politikában, vagy hogy kri-tizálja bármelyik állam belügyeit. A ja-vak, amelyekért a cionizmus harcol és amelyeket, mint zsidó reneszánszot fejlesz-teni tartozik. Örökbecsüek és ezért sokkal nagyobb az értékük, semhogy visszaelni szabadjon velük egy idegen napipolitikai kockajátéka körül.

A cionizmusnak meg van a maga sajátos, befelé irányított kulturpolitikája és pedig lényegében Erec Jiszráélben. Moz-galmunkban mindenki saját meggyőződése szerint vállalhatja a világpolitikában azt a konjunkturát, amelyet jónak tart. Az ilyen állásfoglalás ugyan nagyon megne-hezült, mert az európai politika manap-ság zavaros tempóban cserélgeti szövetsé-gi formáját. „Egy kerék forog a világon, ami tegnap fenn volt, az ma lent van.“ Semmi okunk tehát, hogy a cionista kong-resszuson általános, vagy német politi-kával foglalkozunk. A mai helyzettel kapcsolatosan bennünket két politikamen-tes momentum érdekel. Az első a világ-béke, a másik pedig a német antiszemi-tizmus kampánya Németország és a világ zsidósága ellen.

A békeideál teoretikusan és gyakorla-tilag is zsidó-cionista ideál. Évezredekkel azelőtt, mielőtt még árnyéka is létezett volna ama hatvanhat államnak, amely a Népszövetséget alkotja, a zsidóság Cion hegyéről a Népszövetség eszméjét han-goztatta. Jézusajás prófétánk ünnepélye-sen tiltakozott a háboru ellen és szent pátosztól tüzelt felhívásban követelte a békét egy olyan világtól, amely éppugy mint a mai, felfegyverkezve és háborura készen állott. A második Templom idejé-ben azt az ideált a nagy színhedron prog-

t tart fenn Ad-
ővet utján. Ma
szelést tartott a
helyettes minisz-
ba utazik, míg
ernagyi hivatal
dnak, illetve nem
Málta szigetének
ntasításokat kap-
leni védelemre.
-be menet átuta-

24. (Rador.) Az
sot kapott, le-
óság. Az összes
knak minden pil-
niok a dobok za-
cs szó általános
akkor fog meg-
hér lovan a csa-

munkáspártnak és
k jutna.
Adolf Bernhard, a
zetője, a progressz-
akozott.

Emélyiségek ellen

Az Adeverul mai
tervjúját a szemé-
Madgearu válaszol
gy ez a megoldás
gokot. Hibás ki-
parasztpárt, bizto-
sületes munkára
a közjó érdekében
árja az utódlás le-

Hasó köruta hogy elő- ol kölcsön- sát

(Rador.) A Daily
acht több előadást
remélve, hogy ez-
csönt szerezni a
Herald értesülése
ben érintkezésbe
bankkormányzóval,
nek ügyében foly-

23. (Rador.) A
kedden Doornba
autazott Berlinbe.

(Rador.) Szeptember
nagyszabásu be-
ezni, hogy Ausztria
é érdekében foly-
tt munkát.

Michelin cu miatt

A Banca Natio-
a Michelin-cég is
acht—Calatrescu-
tegeknek külföldre
A bank kérésére
ottak a cégnél és
pítást nyert, hogy
it blokálni kellett
en, külföldi fizeté-
tel. Jegyzőkönyvet
ügyészséghez ter-

tség az ukrainai
Párizsból jelentik:
orosz hadgyakor-
dottság fog meg-
dottság viszont vé-
rszági hadgyakor-

Lepidató R. T.
Baron I. Pop 10
77.

A luzerni kongresszus három sulyos problémája

Megkezdődött az általános vita

— Az Uj Kelet kiküldött tudósítójától —

Luzern, augusztus 24. Három napja tart a kongresszus, igazi arcúlatát azonban még nem bontakozott ki. Az egész egy nagy, elegáns előadóterem benyomását kelti, melyben nagy hallgatóság előtt márkás előadók csillogtatják ékesszólásukat és tudásukat. Weizmann óhaja — nyugalom, rend és méltóság — egyelőre hibátlanul éli világát. Nyugalomban, rendben és méltóságban nincs hiány. Az exekutív tagjai egymás után „táblás ház” előtt tartják terjedelmes referátumukat és csak az ünnepek vihára tör meg olykor a fegyelmezett és méltóságtelejes csendet. Weizmannnak egyelőre könnyű a dolga az előadói székben és láthatóan meg van elégedve.

A kongresszus azonban nem csak maga a kongresszus nem mutatta még igazi karakterét. Ez most rajzolódik a kullszák mögött és ma estére várható elementáris kibontakozása, amikor véget érnek az olykor „sablonszerű” referátumok, feloldódik az ünnepi hangulat és táncra perdülnek az erők az általános vitában.

A három sulyos kérdés

A plénum idillikus hangulatával ellentétben, a kullszák mögött izgalmas tárgyalások folynak. Ebben a pillanatban három kérdés áll a tanácskozási homlokterében: 1. A Mizrahi magatartása; 2. A németországi zsidók kérdése; 3. A Cionista Szervezet elnökségének problémája.

A Mizrahi taktikája tagadhatatlanul érzékeny ponton találta a kongresszus többségét. A revizionisták „új cionista szervezete” a kongresszus felelete a Herzi által tennetett Cionista Szervezet belső egységének megerősítése és akcióképességének felokozása kell hogy legyen. Erre törekszik az exekutív és a mögötte álló többség. Ilyen körülmények között nem közömbös, hogy egy jelentős párt, mint a Mizrahi, a melynek egyik szárnya különben is kacérkodik a revizionizmussal — részt vesz-e a kongresszus vezetésében és aktív munkájában vagy nem. Nyilván erre a pontra célozt a Mizrahi, amikor vallási követelményeinek teljesítéséhez illetve annak garantálásához kötelező részvételét a kongresszus elnökségében és aktív munkájában. Ez a taktika ebben a pillanatban kétségtelenül hatásosabbnak látszik, mint az eddig megszokott parlamentáris esztendő útja. Az is megállapítható, hogy a munkáspárti delegátusokban meg van a hajlandóság a nagy koalíció megteremtésére. A Mizrahi azonban egyelőre sejtelmesen viselkedik és nem tudni, milyen célokat követ. A második nehéz kérdése a kongresszusnak, a németországi helyzet vitája. Emlékeztetes, hogy a németországi cionista delegátusok azt kérték, hogy rájuk válasszák tekintettel, ne legyen éles vita a németországi állapotokról. A német delegátusok nem kaptak arra vonatkozólag garanciát, ezért egyelőre tartózkodnak az aktívítástól és nézők gyanánt jöttek el erre a kongresszusra. Amikor kedd este a megnyitói ülésre indultunk, egy fiatal nő állott utunkba, kisírt szemekkel és elfúló hangon kérdezte:

— Nem tudják, kérem, beszélni fognak a németországi zsidók szenvedéséről?

S amikor megkérdeztük, hogy neki mi a kívánsága, azt felelte:

— Kiáltásuk világga a mi sanyargatásunkat. Ne hallgassák el, hadd tudja mindenki, mert különben úgy se tudják.

Ki lesz az elnök?

A harmadik kérdés: ki legyen a Cionista Szervezet új elnöke? Szokolov oly előrelátóan gondolt a jövőre, hogy nem vállalhatja tovább az elnöki tisztséget és elodázás volna, ha erővel rákötöznék.

Az amerikai cionisták akciót indítottak Weizmann elnökké választása érdekében. Az amerikai delegáció szerint ez az egyetlen lehetséges és ugyanez a legmegfelelőbb megoldás is. Weizmann elnökségét a munkáspárt is szívesen fogadná — nem beszélve a kial-cionisták progresszív szárnyáról — és ha Weizmannnak sikerül kedvező elintézetést találnia a Mizrahi követeléseivel ügyében, úgy a vallásos frakció is előrelátóan mellé fog állani. Aki egyelőre hallgat ebben a kérdésben, az maga Weizmann. Legbensőbb barátai sem tudták még választ kapni tőle arra a kérdésre, hogy vállalná-e az elnökséget. A progresszív kial-cionisták vezetőiként azonban bíznak benne, hogy bizonyos feltételek mellett nem fog elzárkózni jelöltetésé elől.

Mialatt a frakciók tanácsstermeiben és a folyosókon Weizmann személye körül keringenek a találgatások és kombinációk, a Cio-

nista Szervezet volt elnöke méltóságos nyugalmával ül a kongresszus elnöki székében és sima eleganciával irányítja a plenáris üléseket, amelyeknek idillikus képe megnyugtatólag hat a kedélyekre.

A ma délelőtti ülést dr. Arthur Rupp, a palesztinai exekutív elnökének nagystílű kolonizációs referátumával vette kezdetét, mely legkiemelkedőbb eseménye volt eddig a kongresszusnak. A nagy nemzetgazdász és szociológus vázolta a palesztinai kolonizáció fejlődését az elmúlt 25 esztendő alatt. Rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel a zsidó telepítés első évtizedeiben kellett megküzdenie a cionista szervezetnek és azokra a lehetőségekre, amelyek ma adódnak a kolonizáció számára. Behatóan foglalkozott az ipari és mezőgazdasági telepítés problémáival és megjelölte azokat az utakat, amelyek a mai zsidó földbirtok racionális felhasználásához és a zsidó földbirtok kiterjesztéséhez vezetnek.

A 75 éves Miss Szold ünnepése

Rupp referátuma után Weizmann 15 percet felfüggesztette az ülést. Ezalatt virágokkal díszítették fel a szónoki emelvényt, majd a gyűlés újból megnyitása után Weizmann rendkívül megkapó szavakban üdvözölte

Ne hanyagolja el egészségét!



Ha gyomorégést érez, vagy ha étkezés után rossz a közérzete, szedjen

„SOLVAY” - „SPECIÁL” SZÓDA BIKÁRBONÁT

amely bellöldi gyárimány és jól elzárt két fémdobozokban kerül forgalomba. A SOLVAY „SPECIÁL” szóda bikárbonát minőségben egyetlen külföldi gyárimány sem mulja felül és hatékonyságát megtartja az utolsó adagig!

Henriette Szoldot, 75-ik születésnapja alkalmából. Miss Szoldot hosszantartó, lelkes ünneplésben részesítette a kongresszus. Ezután az ősz matróna lépett a felvirágozott emelvényre. Megköszönte Weizmann üdvözlő szavait, majd megtartotta referátumát a német- zsidó kolonizációs ügyosztály tevékenységéről és különösen a németországi zsidó ifjúság palesztinai telepítésének fejlődését ilusztrálta.

A nagy tetszéssel fogadott referátum után egy két inges chalicu piros csokrot nyújtott át Miss Szoldnak a munkásságáért, melyre Weizmann nagy derűltséggel közepette, Miss Szoldhoz fordulva, a következőket mondotta:

— Ezek a virágok azt bizonyítják, hogy a cionisták is találnak olykor rózsákat az utjaikon.

Ussischkin a földkérdésről

Ezután M. M. Ussischkin, a KKL elnöke lépett az emelvényre, a delegátusok lelkes ünneplése közepette és a nemzeti földpolitika

kérdéseiről és feladatairól tartotta meg referátumát. Súlyos szavakban mutatott rá a palesztinai prosperitási árnyoldalaira, a városi telepítés túltengésére és a föld meghódításának elhanyagolására. A legnagyobb nemzeti bünek bélyegezte a földspeculációt és hangsúlyozta, hogy az ország földjének meghódítása nélkül nem épülhet fel a zsidó nemzeti otthon.

Ussischkin nagyhatású exozója után Leb Jaffe, a Keren Hajjeszód elnöke tartotta meg referátumát az országépítő alap munkájáról és feladatairól.

Weizmann este 7 órakor bezárta az ülést és 9 órára tüzte ki az általános vita kezdetét.

Kilenc órakor zsúfolt terem előtt nyitotta meg Weizmann az ülést. Néhány üdvözlő levél felolvasása után, kezdetét vette az általános vita, amelynek első szónokai Sprinck (Histadrut), dr. Nahum Goldmann (Klal A.) és dr. Schwartzbart (Klal B.) voltak.

Danzig Hillel

SZINKÖR MOZGO Országos premier! SZEZONSLAGER NYARON!

Ma 3, 5, 7, 9 órakor:

Ma 3, 5, 7, 9 órakor:

A MALÁJI TÖR! (Charlie Chan Londonban)

Rendkívül izgalmas bűnügyi történet, Earl Derr Biggers világhírű regénye után. A film főszereplője a közkezdelt monolui sárka detektív: Warner Oland. Pótműsor: Legújabb Fox Journal és Mickey Mouse.

Helytak: 10 és 17 lej.

Hétfőn elindul az első repülőgép Bucurestiből Tel-Avivba

Nyolc-kilencezer lejbe kerül egy tel-avivi légi út

Bucuresti, augusztus 24. Több ízben beszámoltunk már arról, hogy a román légügyi elminisztérium tervbe vette állandó légi összeköttetés megteremtését, Bucuresti és Tel-Aviv között. A minisztérium a román aviatika két kiválóságát, Popisteanu kapitányt és Papanu főhadnagyot bízta meg a Tel-Avivhoz vezető légi út tanulmányozására. A két pilóta hétfőn reggel öt órakor indul el a banaesai repülőtérről és a Fekete tenger fölött elhaladva, Törökországon keresztül Tel-Avivba repülnek. Popisteanu kapitány már napokkal ezelőtt interviut adott a bucaresti angol követségnél, hogy ez eszközölje ki a tel-avivi repülőter parancsnokságánál a román repülőgép leszállási engedélyét. A tel-avivi repülőter ugyanis katonai jelleg-

gel bír s az angol légierő a „Royal Ayr Force” egy tisztjének vezetése alatt áll.

Az angol követség megette a szükséges lépéseket, közölve a palesztinai angol haderő parancsnokságával, hogy egy román kereskedelmi repülő érkezéséről van szó, amely igen fontos légivonal megteremtését szolgálja.

A bucaresti—tel-avivi légijárat megteremtése távolról sem oly egyszerű, mint amilyenek tűnik. A két román pilótának az utvonalon kívül tanulmányozniuk kell a repülés meteorológiai feltételeit. Olyan menetrendet kell készítenie, amely pontosan feltünteti, hogy milyen időjárás dominál az utvonalon a különböző évszakokban. A pilóták, akik azután a járat gépeit vezetni fogják, ezen menetrend alapján el-

kerülhetik a veszélyes zónákat és elébe vághatnak az időjárás meglepetéseinek. Popisteanu kapitány kijelentette, hogy amennyiben reggel hat órakor elindulnak a fővárosból, úgy délután 2—4 óra között megérkezhetnek Tel-Avivba. Bár az utat megszakítás nélkül is meg lehet tenni, a két repülő tanulmányozni fogja egy esetleg közbe iktatott pihenő állomás felvételének lehetőségét a menetrendbe. A Popisteanu-Papanu próbarepülés megtörténte után az új vonalat legkésőbb 10 napon belül megnyitják a forgalom számára. Az első jártok főleg vaját fognak szállítani Palesztinába, ahol a román vaj igen keresett és ahol 1 kg. vajért közel 400 lej fizetnek a font mai értékében számítva. Az utvonalon közlekedő kereskedelmi repülőgépeket a vajszállításhoz szükséges speciális berendezéssel látják el. Egy gép postán kívül minimálisan 500 kiló vaját vihet magával, amit az exportöröknek hermetikusan elzárt edényekbe kell csomagolniok. A repülőgépek személy szállítása is be lesznek rendezve. Egy tel-avivi repülőút nem fog többé kerülni, mint egy elsőosztályú hajójegy ára, vagyis 8—9 ezer lej. A posta tarifa a külföldi légi postaszolgálat árainak megfelelő lesz.

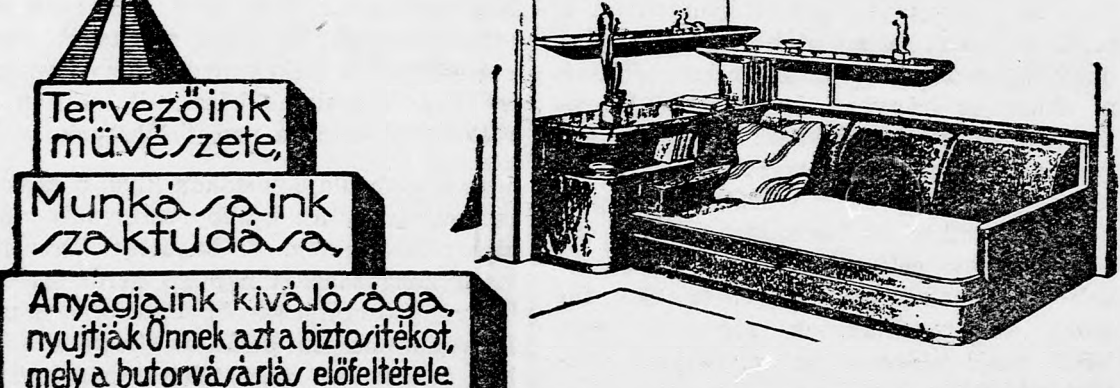
A légügyi alminisztérium számításai szerint a bucaresti—telavivi légijárat bevezetése komoly hasznot fog a román aviatika számára jelenteni. Egyedül a vaj szállítása jövedelmei fedezik nemcsak a járat költségeit, de már nyereséget is biztosítanak. Miután Romániában ezrével élnek zsidó családok, amelyeket rokoni kapcsolatok fűznek palesztinai hozzátartozókhoz, a postaforgalom ugyancsak körülmenyek között a román—palesztinai kereskedelmi kamara tagjainak jelenlétében fogják megnyitni.

— Goga augusztus végén tér vissza az országba. Bucurestiből jelentik: Goga Octavian, aki egy idő óta külföldön tartózkodik, valószínűleg augusztus végén érkezik vissza az országba. Utközben néhány napot ciuceai kastélyában fog tölteni. Visszaérkezése után Stan Ghitescu, a párt főtitkára és Cuza George részletes jelentést fognak terjeszteni a pártelnök elé a helyzetről. Ugyanakkor határozatot fognak hozni a szeptember 15-én kezdődő politikai kampány ügyében is.

— Kétszázmillió fontos kölcsönt bocsát ki az angol kormány védelmi célokra. Londonból jelentik: A Daily News Chronicle szerint tőzsdei körökben hire terjedt annak, hogy az angol kormány kétszázmillió fontos kölcsönt szándékozik kibocsátani védelmi célokra és a munkaszerzési program finanszírozására. A kölcsön felhasználása munkaszerzési célokra a választásokon a kormány konstruktív gazdasági tervei bizonyítékul szolgálhatnak.

Székely és Réti BUTORGYÁRT

TARGU MUREZ - BUCURETI - BRAVOV



Tervezőink művészete,
Munkásaink szaktudása,
Anyagjaink kiválósága,
nyújtják Önnek azt a biztortéket,
mely a butorgyárlár előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

GUSZTUS 25.
lismerése s hozs-
edett tévedések
mindig hü ma-
mégis csak utat
edelmeskedik az
kishitűnek len-
programunkból:
uság a diaszp-
nk minden kon-
g elé és a bé-
a programunk,
amely egymást
jegyében folyik

ét és
ák
elhámosság

ás szerint az első
Nacht vett át, a
na egyik szférjében
zt Nacht felesége
tatását követő na-
ezzer lejért meg-
asszony Dragos
názát. Itt evoként
ya, Weinberg Ka-
szerepelnek. A fel-
sávvelti szerződés
Octavian Tataru
k kihallgatását.

ak van
gyében

en 50.000 ember
názukat és a van-
n elegendő. Ujabb

ági
el

umuresi lakos be-
választott is, aki erre
n fejtette ki a to-
ánálattal hívja a hi-
zágba, ahova pénzt
y a nagy összeghez
gyébként azt is ki-
kiutazókat egy 16
ja várni a határon.

tesen lebeszélte a
y lépést is tegyenek
nyilvánvaló szelná-
ndórság adatai sze-
os társaság, amely-
emcsak Erdélyt, de
elárasztotta hasonló

k kormányválságról
jelentik: A Török
alaptalanok a kor-
a belügyminiszter
A belügyminiszter
ök teljes bizalmát
ok végrehajtásához.

EET
s éposza

Tragikum,

vagy

SPORT

Készülünk a Kfar Hamakabi
Ünnepére!

Cluj, augusztus 24. (Az Uj Kelet tud.) Mint azt annak idején már megírtuk, az erdélyi Makkabi szervezet és a Keren Kajemeth timisoarai központja között megállapodás jött létre, melynek értelmében, mint a világ valamennyi zsidó sportegyesülete, az erdélyi zsidó sportegyesületek a Keren Kajemeth, illetve a Kfar Hamakabi (Makkabi falu) alapra sportünnepségeket rendeznek. Ezen rendezvények bevételének fele a Kfar Hamakabi alapot, fele a rendező sportegyesületet illeti.

Az erdélyi zsidó sportegyesületek körében természetesen nem maradt hatás nélkül ezen nemes akció támogató rendezvényekre való felhívás.

Az aradi Hakoah már megrendezte Kfar Hamakabi ünnepét, amely jelentős összeget juttatott ennek az alapnak.

Az oradeai Makkabi egy korábbi ülésén a cernauti Makkabi jubileumi ünnepségeire való előkészületek, valamint a közelmúltban lezajlott nemzetközi teniszverseny miatt szeptember második felére halasztotta a Kfar Hamakabi ünnepély megrendezését.

A clujai Haggibborban bizottság alakult, amelyben a Keren Kajemeth, a helycsoport, az összes ifjúsági szervezetek képviselői, a Makkabi bizottság és a Haggibbor delegáltjai foglalnak helyet. A bizottság már kétszer ülésezett, végül is úgy határozott, hogy a közeljövőben kerti tándélutánt rendez a Kfar Hamakabi javára, míg az ősz folyamán egészen nagyszabású, a Magyar Színházban rendezendő műsoros matiné fog a Kfar Hamakabi eszénjének, illetve alapjának áldozni. Ezen matiné anyagi és erkölcsi sikere érdekében az előkészítő bizottság igen széleskörű propagandát fog kifejteni.

A timisoarai Kadimában is megalakult már az előkészítő bizottság, amely az ünnepély megfelelő keretek között rendezni fogja.

Hányzik még a sighet-i Sámson, a satmari Makkabi-Barkochba, valamint a brasovi Ivria értesítése a Kfar Hamakabi ünnepségek előkészítéséről, illetve azok dátumáról. Az erdélyi zsidó Makkabi szervezet előkészítése ezáltal is kéri az utóbbi tagegyesületeket, hogy sürgősen állapítsák meg ezen ünnepségek programját, amely lehet tornaiünnepély, futballmeccs vagy kertünnepély és a pontos dátumot közöljék az erdélyi zsidó Makkabi szervezet központjával.

Erdélyi zsidó válogatottja ma Oradean
triálmérkőzést játszik a NAC-cal

Oradea, augusztus 24. (Az Uj Kelet tud.) A cernauti Makkabi jubileumi tornájára készülő erdélyi Makkabi válogatott ma délután a Rhédeli kerti pályán barátságos mérkőzést játszik az oradeai NAC együttesével. A jelen pillanatban még kétséges, hogy a Makkabi válogatott milyen összeállításban fog a NAC-cal játszani. A csapat gerincét alkotó oradeai Makkabi együttesét azonban előreláthatólag Kerkai, az aradi Hakoah kapusa; a sighet-i Glück; Noti, Ferber, Hold, Mandel Satumréről, valamint Schwarz, a timisoarai Kadima játékosai fogják erősíteni.

A mérkőzés délután fél 6 órakor kezdődik, előzőleg 3 órakor a Makkabi-NAC törpék játszanak. Utóbbi bajnoki.

Az erdélyi Makkabi válogatottat a mérkőzés után állítják véglegesen össze.

Buenos Ayres. Argentína-Uruguay 3:0 (2:0) válogatott labdarugómérkőzés, hetven ezer néző.

Juhász, Bodola és Kovács nélkül játszik ma Románia válogatottja Németország ellen Erfurtban. A három játékos ugyanis mint katona, nem kapott szabadságot és így a válogatottban való részvételükről le kellett mondani. Ilyenformán a román válogatott külföldi turáján nem sok sikert remélhet.

Románia 1935 évi uszóbajnokságának versenyei ma kezdődnek Bucarestben.

Predealon ma atlétikai versenyt bonyolítanak le a Károly-kupáért. A versenyen Károly király is megjelenik.

Vivótanfolyam. Mózes Jenő vivómaster értesíti az érdeklődőket, hogy vivótanfolyamát saját termében (Str. Filipescu 1.) szeptember 1-én kezdi. Jelentkezni és beiratkozni a teremben minden nap délután 4 és 6 óra között lehet.

Amsterdam. Az amsterdami Aix futballcsapata 1:0 arányban legyőzte Egyiptom válogatottját.

A Siegler zsidó színtársulat
nagy érdeklődés mellett kezdte meg
vendégjátékát

Szombat este kezdte meg vendégjátékát Sigheten a Siegler-féle művészegyüttes. A kitűnő trupp elindult azon az úton, mely az erdélyi zsidó színházközönség meghódításához vezet.

Erdélyben az utóbbi években nagyon gyéren játszottak jiddis színházak. Ennek főképpen az az oka, hogy kényes közönsége igazi művészi teljesítményt követel, s csak olyan társulat indult turnéra, amely művészi képességeiben és így a sikerben is százszázalékosan biztos volt.

Az erdélyi zsidó színház-közönség a Siegler-társulat révén teljesen kárpótolva lesz. Ez a társulat, mely meghódította Budapestet és Bécs kényes izlésű közönségét, itt is a legnagyobb sikerre számíthat.

A társulat gyöngye Sevilla Pastor, a tüneményes szépségű szubrett. Csodálatos színezetesség ez a művésznő. Mindent tud,

amit akar, tud szomorú lenni, tud vidám lenni. Énekel, táncol és groteszkké teszi önmagát. Amit nyújt, az a legszublimátabb, legtisztább művészet. Az ő tiszta művészete nagyban emlékeztet azokra a jiddis társulatokra, amelyek az orosz művészetet propagálják az utolsó évtizedekben szerte a világon.

A Siegler-társulat primadonnája Erna Siegler, aki tudásban és tehetségben a legmagasabb klasszis. Pompásan táncol, szép hangja van és kiváló karakterművész. Raita kívül a társulat minden egyes tagja jelelőképpen művészi erőt képvisel.

Hétfele este a „Der goldener Chulem“ című énekes életképben mutatkozik be a társulat. A társulat repertoírjának ez a darab egyik leghatásosabb alakítása, a nagy európai színpadokon táblázás mellett ünnepelték a darabban a kiváló művészeket.

KÖZGAZDASÁG

Tíz nap alatt 120 millió lejért vásárolt árut
Olaszország Romániában

Ötödik helyről az első helyre került Olaszország a román külkereskedelemben

Bucuresti, augusztus 24. (Az Uj Kelet tud.) Komoly statisztikai adatok igazolják: hónapok óta Olaszország az első helyet tartja azon államok sorában, amelyek a legtöbbet vásárolnak Romániától. Sőt: az olasz import az idei év első hét hónapja alatt kerek félmilliárd lejjel meghaladja az elmúlt évben Olaszországba importált román áruk összértékét.

Olaszország mindig nagy, egyik legnagyobb fogyasztója volt a román petróleumnak és mezőgazdasági termékeknek. Az általános gazdasági válság azonban a felszígét vásárlóképességét is kikezdte és míg 1930-ban még 3,675 millió lej értékben exportáltunk román árut Olaszországba, ez az export 1934 évben már csak egymilliárd lejes behozatal ellenére is Olaszország nem állt a tőlünk legtöbbet vásárló államok élén, mivel ugyanez a német behozatal Romániából meghaladta az ötmilliárd lejt. Ebben a sorban Olaszország 1931-ben a hatodik, 1932-ben és 1933-ban a negyedik és 1934-ben az ötödik helyet foglalta el.

Az idei év január havában Olaszország még csak 77 millió lej értékű árut vásárolt tőlünk. Februárban azonban már hideg szelek fújtak Abesszinia felől, mire az olasz import egyszerre 100 százalékkal ugrik fel és eléri a 150 millió lejt. Ezen a színvonalon is marad egész április végéig. Májusban újabb száz százalékkal emelkedik az olasz külkereskedelmi tétel a román mérlegben: 283 és félmilliárd lej, júniusban már 303 millió, júliusban pedig 312 milliót meghalad. Ezzel az előtérrel Olaszország megszerzi magának a vezetést a román külkereskedelmi statisztikában és mint a román piac legnagyobb fogyasztója, előre kerül.

A vásárlási lendület azonban júliusban sem állt meg. Augusztus havában lézasan szerzi be háborus készleteit az olasz állam és e folyó hónap első tíz napja alatt 118,655,000 lej értékű árut vesz át a román exporttól. Természetesen, legnagyobb részben szintén petróleumtermékek, azonban jelentős tényezője ennek a behozatalnak az élelmiszer, gabonaműek és vágómarha is.

Változtatni fognak a malmok
illetékfizetési rendszerén

Bucuresti, augusztus 23. A buza értékesítéséről intézkedő rendelettervény kilencezer lej összegre rugó új taxát vezetett be a liszt vagonja után a már fennállott többi illetékek kivül. Kilencezer meglevő malom közül 1.477 malomt szorozták az új illeték fizetésére kötelezett malmok osztályába. Ezek az új illetékekkel együtt minden vagon liszt után körülbelül 13 ezer lej illeték fizetésére voltak kötelezettek. A túlterhelt malmok túlnyomó többsége panaszt tett a földművelésügyi és pénzügyi minisztériumokban a rendszer ellen. A malmok bejelentették, hogy hajlandók kötelező nyilatkozatot tenni abban az irányban, hogy többé kereskedelmi célra nem örülnek. Hivatalos helyen a kérések nagyrészt kedvezően intézték el, de így az a veszély fenyeget, hogy a buzakivitel fokozására adandó exportjuttalmak céljaira előirányzott összegek és más szinten a jövedelmekkel fedezni célzott kiadások fedezetét nem lehet majd előteremteni a várható illetékbevételeiből.

A kormány állandó gazdasági tanácsa arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kilencezerlejes illeték tekintetében új osztályozást kell végrehajtani. Az ekként eszközölt új osztályozás mindössze 307 malmot hagy meg az illeték köteles osztá-

lyában. Ma tehát 13 ezer lej vagononkénti illeték mindössze 307 nagyalomot fizet, de viszont csak nekik van joguk ahhoz, hogy az örölt lisztet kereskedelmi forgalomba hozzák. A többi malmok közül 1160 malom 2500 lej illetéket és a forgalmi adót fizeti vagononként. Ezeknek tilos forgalomba hozniok azt a lisztmennyiséget, amelyet vám címen kapnak, mire ezek a középalmok megszüntették működésüket s bezártak. A malombezárások oka az, hogy a falusiak kikerültek a középalmoktól, mert nem hajlandók mértékszámként 35 lejjel magasabb illetéket fizetni, a pékek pedig nem vehetik igénybe a malmok készleteit, miután kereskedelmi célokra nem örülhetnek.

A malomtulajdonosokon kívül a falusiak is megmozdultak újabb osztályozás-módsítást követelve. A bucuresti Prezentul című közgazdasági napilap arról értesült, hogy új osztályozás következik, miután hivatalos helyen belátták, hogy a jelenlegi rendszerrel nem lehet eredményt elérni. A középalmok során valószínűleg aként fognak enyhíteni, hogy a kétezertötszázlejes vagononkénti illeték helyett megfelelő évi átalányösszeg fizetésére fogják kötelezni tulajdonosaikat, de ezzel szemben megengedik azt, hogy forgalomba hozhassák az örölnél szerzett lisztet.

Ingyen szállít csomagolóanyagot az államvasut. A CFR hivatalos lapja érdekes rendelkezést közöl, amely egyik láncszeme azon intézkedéseknek, melyek révén a vasut az autószállítási vállalatok versenyét akarja kiküszöbölni, vagy legalább is meggyengíteni. A rendelet szerint bizonyos feltételek esetén a CFR ingyen szállítja az üres göngyöleteket, amelyeket akár a feladóhoz kívánnak visszajuttatni, akár a rendelő küld a levított áru csomagolására. Göngyöletek alatt a hivatalos lap a következő, csomagolásra szánt cikkeket érti: ládák, rekeszek, dobozok, bidonok, zsákok, tartányok, hordók, üvegek, ballonok, demijonok.

Házépítési kölcsönt kapnak a bírósági tisztviselők. A hivatalos lapban királyi dekrétum jelent meg, amely azt a kérdést rendezte, hogy az igazságügyi minisztérium kebelében működő intézmény révén milyen feltételek mellett kaphatnak házépítési, házfőteli és jelzálogtörzások rendezésére szolgáló kölcsönöket a bírói kar tagjai. A királyi rendelet szerint az így folyósított kölcsönök maximális visszafizetési ideje 20 év, amennyiben az illető tisztviselő a nyugdíjaztatási korhatárt hamarabb el nem éri. A kölcsön garanciáját elsőhelyi bekebelezés képezheti az ingatlan értékének 60 százaléka erejéig. A kölcsönt havi részletekben vonják le. A kölcsön összege legfeljebb annyi lehet, hogy a havi részletek ne haladják meg az adós fizetéseinek 33 százalékát.

A biztosítási felügyeleti hivatal új tagjai. Az ipari és kereskedelmi minisztérium most nevezte ki a biztosítási felügyeleti hivatal tagjait 5 évi időtartamra a következő összetételben: Stefan Boeriu, a clujai Első Erdélyi Biztosító társaság vezérigazgatója, Gusti Anastasie jogtanácsos, M. Sanielevici, a Generala biztosító intézet vezérigazgatója, Tutuc Ioan egyetemi tanár, Octav Onicescu egyetemi tanár, Gane Alexandru a törvényelőkészítő bizottság tagja.

Augusztus 26-án megkezdik a szezonikkal behozatali engedélyinek kiadását. Costinescu ipar és kereskedelmi miniszternek tegnap megjelent a Kereskedelmi és Iparkamara és a Sfatul Negustoresc küldöttsége és előadta a kereskedők kívánásait, többek között azt, hogy most, a szezon küszöbén, a külkereskedelmi hivatal ne késlekedjenek a szezonikkal beviteli engedélyének kiadásával. Costinescu elrendelte, hogy az importengedélyeket a harmadik évnegyedre augusztus 26-án, hétfőn kiadják, elsősorban a szezoncikkre, ruházati és kézműipari cikkekre. A küldöttség kérte az alkalommal a minisztert, vegyék revízió alá a beviteli kvótákat is, melyek számos cikknél igazságtalanul vannak megállapítva. Costinescu ígéretet tett a panaszok megvizsgálására.

Pályázati hirdetmény

Az oradeai „Dr Kecskeméti Lipót“ izr. I. ceum fenntartó testülete pályázatot hirdet a felkötéses folytatás megüresedett hittan-nyelvi tantervekre. A pályázók kérvényeiket ckmánymásolatokkal együtt folyó évi szeptember hó 1-ig küldjék be az intézet igazgatóságához.

Csak megfelelő képesítéssel rendelkező, a román nyelvet tökéletesen beszélő és román állampolgársággal bíró jelöltek pályázathoz jöhetnek tekintetbe. Rabbiképesítéssel bírók előnyben részesülnek.

Dr. Kabos Béla, lic. biz. elnök

— A Független Ujság e heti vezércikkében is Spectator írja a világháború legégetőbb problémájáról, a készülő háborúról. A lap többi cikkei is az abessziniai problémát világítják meg különböző oldalról. Igen érdekes cikk dr. Völgyesi Ferencé, aki a leningrádi élettudományi nemzetközi kongresszusról számol be részletesen. A szépirodalmi részben Hunyady Sándor és Thury Susza szerepelnek eredeti novellákkal. Bányai László Hol a magyar arcvonal vitájához szól hozzá. Egy másik érdekes cikk Goldoninak most megjelent emlékiratait ismerteti. Dénes Béla (Budapest) A magyar ifjúság utja címen a háromnapos balatonszárközi konferenciáról ír. Feltűnő esztétikus cikk Hart Dezső cikke két európai szocialistáról. Közgazdasági vonatkozásánál fogva nagy figyelemre számíthat Katolnai Béla Sztrájkol a pénz című cikke. Ligeti Ernő tovább folytatja a kisebbségi élet bölcsője című cikksorozatát. Ezen kívül egy sereg bel- és külpolitikai közlemény. Egyes szám ára 5 lej. Kapható mindenütt.

— Elsőrendű Cukrászok házakhoz ajánlók esküvőkre, eljegyzésekre és más ünnepi alkalmakra. Ugyanott rendeléseket is foglalkoznak. Str. Dubalarilor 8. Adlerné.

Az olasz
súly
Ró

Az Adeverul p

Bucuresti, augusztus 24. A mai számában párizsi cikkét közöl, a kiabesszin háború viss és különösen Közép-Európa számára fontos olasz-abesszin konfliktusát. „Nincs e pillanatok számára fontosabb olasz-abesszin konfliktus, mint az, amelyelőre nem látott események és a pillanatban lehetősége annak, hogy egy háború rövidese solini nem azért katonák százait, hanem anélkül, hogy valamelyik részletben vonják le. A kölcsön összege legfeljebb annyi lehet, hogy a havi részletek ne haladják meg az adós fizetéseinek 33 százalékát.

A háború, amennyiben nehezen lesz lokalizálható, miután Abesszinia lemelegszik hatalmi tényező politikájában. Bármit Mussolini, hogy esetleg tudni harcolni: Abesszinia Európában is, egészen afrikai katonai erőfeszítésekkel Olaszországot az ország sorából. Nem szabad hibáztatni a jövő hangzatos kijelentéseit az északol korlatokra összegyűjtött felhasznáható lesz Németország megpróbálna annektálni. Ezek a kijelentések egy beszédek. Itália szegény anyagai nincsenek és a szegényesek. Költségvetésével küzd s a külföldi olaszoknak kölcsön olasz lira elértéktelenedtet s ha háborúra kerül teljesen össze fog omlani.

Olaszországnak nem szabad viselni Abessziniában, Európában is. Ha megtartja automatikusan kizárja Európából. Az abesszin háború előtti is megdőnti a egyensúlyát, amelyre eddig getelensége támaszkodott. Olasz nem is próbálna az Anschluss megvalósítására, mindenestre igyekezni a helyzetet a hitlerista szellemű Európában. A háborúban fog élni, állandóan a liktus kiterjedésének olasz-abesszin háború megzalmas megrázkódtatás meg.

Egy ilyen atmoszférában telenebb incidens is alakulhat, hogy felborítsa az európai szes revizionizmusok lábprofécia az, amit állítunk logikájából következnek. A visszairthatni a kontinentális fókuszát, Németország igyekezzék előnyt húzni Közép-Európából való elteléseket állítva fel és sem fogják megakadályozni, hogy az olasz barátságos rátságvál cserélje fel. A ru elkerülhetetlenül vissz Európai helyzetet. A kértől érdeklő Romániát is, deklá az összes európai nőséppen a közép- és délnyugat. Ezek között is a lamokat. Ezek között is a niát, mert Olaszország mán megrendül az egész

Az olasz-abesszin háboru sulyosan veszélyezteti Románia érdekeit is

Az Adeverul párizsi szerkesztőjének feltűnésteltő cikke

Bucuresti, augusztus 24. Az Adeverul mai számában párizsi szerkesztője tollából cikket közöl, a kilátásban lévő olasz-abesszin háboru visszahatásáról Európa és különösen Közép-Európa politikai helyzetére. „Nincs e pillanatban az európai népek számára fontosabb kérdés, mint az olasz-abesszin konfliktus. Ha valamely előre nem látott esemény be nem következne és e pillanatban nem igen látszik a lehetősége annak, hogy bekövetkezzék, úgy a háboru rövidesen elkezdődik. Mussolini nem azért koncentráta Afrikába katonák százait, hogy visszahívja őket anélkül, hogy valamit végeztek volna. Lehetséges, hogy Anglia magatartása az angol közvélemény elutasító viselkedése az Abesszinia elleni támadással szemben megfélemlíti. A fasiszta diktátor bizonyára tudja, hogy hogy nem lehet győzni a nagy angol-szász hatalmak akaratával szemben. De most már önmagát sodorta olyan helyzetbe, amelyből nincs visszakozás. Mussolini saját akciójának és kijelentéseinek foglya. Bár a világ közvéleményének ítélete már eleve vereséget mért rá, most már kénytelen végig csinálni a komédiát.

A háboru, amennyiben kitörne, nagyon nehezen lesz lokalizálható. Olaszország miután Abesszinia le fogja kötni erejét, megszűnik hatalmi tényező lenni az európai politikában. Bármennyire is dicsekszik Mussolini, hogy esetleg két fronton is fog tudni harcolni: Abessziniában és Közép-Európában is, egészen bizonyos, hogy az afrikai katonai erőfeszítések évekre kimerítik Olaszországot az európai hatalmak sorából. Nem szabad hittel adni a Rómából jövő hangzatos kijelentéseknek, amelyek szerint az északolaszországi hadgyakorlatokra összegyűjtött egymillió katona felhasználható lesz Németország ellen, ha ez megpróbálná anektálni Ausztriát. Ezek a kijelentések egyszerű propaganda beszédek. Itália szegény ország, nyersanyagai nincsenek és pénzügyi eszközei szegényesek. Költségvetése folytonos deficitel küzd s a külföldön senki sem akar az olaszoknak kölcsönt folyósítani. Az olasz lira elértéktelenedési tendenciát mutat s ha háborura kerül sor, kétségtelemül teljesen össze fog omlani.

Olaszországnak nem áll módjában háborut viselni Abessziniában is, Közép-Európában is. Ha megtámadja Abessziniát, automatikusan kizárja magát Közép-Európából. Az abesszin háboru tehát mindenképp is megdönti az erőket azt az egyensúlyt, amelyre eddig Ausztria függetlensége támaszkodott. De ha Németország nem is próbálna élni az alkalommal az Anschluss megvalósításával, Berlin mindenesetre igyekeznék fog visszaélni a helyzettel a hitlerista szellemnek megfelelően. Európa emiatt állandó feszültségben fog élni, állandóan reszkelve a konfliktus kiterjedésének lehetőségétől. Az olasz-abesszin háboru megindulásával borzalmas megrázkódtatások korszaka nyílik meg.

Egy ilyen atmoszférában a legjelentéktelenebb incidens is alkalmas lesz arra, hogy felborítsa az európai békét. Az összes revizionizmusok lábra kapnak. Nem prófécia az, amit állítunk, hanem a dolgok logikájából következik. Senki nem fogja visszaharthatni a kontingens másik háborus fókuszát, Németországot abban, hogy igyekeznek előnyt húzni Olaszországnak Közép-Európából való eltűnéséből, követeléseket állítva fel és Magyarországot sem fogják megakadályozhatni abban, hogy az olasz barátságot a németek barátságával cserélje fel. Az abesszin háboru elkerülhetetlenül vissza fog hatni az európai helyzetre. A kérdés tehát közelről érdeklí Romániát is, mint ahogy érdeklí az összes európai népeket és különösképpen a közép- és délkelet-európai államokat. Ezek között is elsősorban Romániát, mert Olaszország magatartásán folytan megrendül az egész mai, a békeszer-

ződéseken és a Népszövetségen alapuló rendszer. Amit a Times három nappal, ezelőtt irt, megvilágítva, hogy az olasz-abesszin konfliktus sulyos problémája, de még sulyosabb Franciaország számára,

mert „Franciaország megvédésének legfőbb reménye nyugszik”, Romániára is ráillik. A román politika a békeszerződésekben vállalt kötelezettségek tiszteletben tartásának szükségességén alapul.

Ezenfelül is szükségünk van arra, hogy konszolidálódásunk beteljesedését ne zavarja meg a béke felbomlása. Olaszország Abesszinia megtámadásával felborítja a békeszerződések és európai háboru idézhet elő, tehát sulyosan veszélyezteti a román érdekeket. Ennek megfelelően Románia kötelessége az, hogy Franciaország és Anglia mellé álljon, azaz azok mellé, akik a békeszerződések tiszteletben tartását követelik és állást foglalnak a háboru ellen.

Gyanus politikai célok huzódnak meg az albineti vallásháboru hátterében

Orosz tisztból lett bécsi püspök irányította a fanatikus agitációt

Bucuresti, augusztus 24. A Dimineata chisinaui jelentése szerint az albineti incidens nem véletlen következménye és az tulnyomó részben egy Serafim nevű ortodox püspök agitációjának tulajdonítható. Ez a Serafim, aki Wienből érkezett valamikor tisztt volt az orosz hadseregben és agitációjának igazi céljai korántsem valóságosak.

A kiküldött vizsgálóbizottság egyébként

tegnap Baltiban ülést tartott, amelyen megállapították, hogy Albinetben hat napja nem működnek a hatóságok és a parasz tok nem akarják kiadni *Climovici* lelkészét, aki néhány napja eltűnt, de a lakosok nem akarják megmondani, hol van. Albinetbe más falvakból is nagyszámban érkeznek parasztok, akik támogatják a fellázadt hívőket.

Lemberg mellett kisiklott a berlin—bucuresti gyorsvonat

Csak három személy sebesült meg

VARSO, augusztus 24. (Rador.) *Ma éjjel 0.20 órakor a berlin—bucuresti gyorsvonat Zimnawoda és Lwow állomások között kisiklott. 5 vagon kiugrott a sínekből és pedig két szolgálati kocsi, egy harmad-, két másodosztályu és egy elsőosztályu vagon. Miután igen kevesen utaztak a vonaton, csupán három személy sebesült meg könnyebben. A vonalat hamarosan kijavították, úgyhogy a közlekedésben nem állott be fennakadás.*

Váratlan házkutatást tartottak Coroiu cellájában, ahol szökésre alkalmas szerszámokat találtak

Leváltották a börtön egész személyzetét

Botosani, augusztus 24. *Spiru* ügyész, *Gorovei* vizsgálóbíró és *Fabarean* fogház-igazgató ma házkutatást tartottak a batosani fogházban. Valamennyi foglyot és cellájukat alaposan átkutatták. A láncra-vert *Coroiu* vascellájában a falban 20 centiméter hosszú vasreszelőt találtak, amely mellett egy kalapács feküdt. Azonnal vizsgálat indult meg, ki hozta és rejtette el a szerszámokat, amelyekkel *Coroiu* újabb szökését akarták elősegíteni. A hatóságok intézkedésére kicserélték az

egész őrszemélyzetet és az őrséget megkötötték. *Coroiu*t és társait más cellákba vitték és még szigorubban őrzik. *Nicolea Alexandru*, aki *Coroiu* szeretőjének, *Ionescu Adélnak* nővérét vette feleségül, tudvalevően szintén a fogházban ül. A tegnapi házkutatásnál nagymennyiségű pénzt találtak nála. Ebből arra követhetnek, hogy nála vannak elrejtve *Coroiu* kincsei. A vizsgálat ujlott erővel igyekszik ebben a homályos ügyben az igazságot kideríteni.

Sulyos kormányválság robbant ki Jugoszláviában

Lemondott a kormány három horvát tagja. Elhalasztják a kisantant konferenciáját? Bizonytalaná vált a belpolitikai helyzet

Bécs, augusztus 24. A lapokhoz érkezett belgrádi jelentés szerint Sztójadinovics kormányának három horvát tagjai előterjesztette lemondását. A miniszterelnök még nem nyilatkozott a lemondás tudomásulvétele tekintetében. A miniszterek visszahívását az új kormány, a jugoszláv radikális unió pártja megalakulásával hozták összefüggésbe, amelyben a radikálisok kivül a boszniai muzulmánok és a szlovén néppárt vesznek részt, de a horvátok távollattják magukat a párttól. Nem tartják valószínűnek, hogy a kormány ujja-

szervezése a kisantant bledi konferenciája augusztus 29 előtt végbemenjen, de azután bekövetkezik esetleg az összkormány visszalépe is.

Belgrádból megerősítik azt a hirt, hogy Preka népjóléti, Auer igazságügyi és Stefanovics erdő- és bányauügyi miniszterek előterjesztették lemondásukat, mert nem kívánnak belépni az új jugoszláv kormány pártba.

Genfben a nemzetközi politikában szerepet játszó körökben lehetségesnek tartják, hogy a jugoszláviai fenyegető kor-

mányválság miatt a kisantant konferenciáját augusztus 29-ről elhalasztják.

Belgrádban remélik, hogy nem lesz általános kormányválság s a megüresedett tárcák betöltése rövid uton megtörténik. Feltűnést kelt, hogy Sztójadinovics miniszterelnök még Belgrádban tartózkodik s nem utazott el Bledbe, hogy Pál régenshercegnek jelentést tegyen. Nem igazolódott be eddig az a híresztelés sem, hogy a régensherceg a fővárosba készül, hogy meggyorsítsa a kormányátalakítást.

A bécsi lapok értesülései szerint a jugoszláviai belpolitikai helyzet bizonytalaná vált. A kormányból kiváló miniszterek az új pártalakulást alkotmányellenesnek minősítik s abban nem vesznek részt.

Megjelent a legújabb statisztika az öt világrész lakóinak számáról

Newyork, augusztus 24. Most jelent meg a legújabb statisztika a földkerekség lakosainak számáról. A statisztikát dr. F. Willcox ismert amerikai nemzetgazdasági tanár készítette, aki szerint jelenleg 1820 millió ember él földünkön.

Ennek a statisztikának kiszámítása könnyűnek látszik s valóban a civilizált országokból könnyű megbízható adatokat kapni. Egészen más a helyzet az elmaradottabb világrészekben, amelyekben a lakosság számát csak tudományos becslés alapján lehet megállapítani.

Igy Willcox szerint Kinának — ellentétben a közhihedelemmel — nem 458 millió, hanem csupán 342 millió lakosa van. A földkerekség legsűrűbben lakott része azonban így is Ázsia, amelynek 975 millió lakosa van, míg a legkevésbé lakosa Ausztráliának van, amelyen — a polinéziai szigetvilággal együtt — csupán kilencmillió ember lakik.

A területhez viszonyítva a legsűrűbb a lakosság Európában (478 millió), Észak-Amerikában 162 millió, Dél-Amerikában 77 millió, Afrikában pedig 140 millió ember lakik Willcox számítása szerint. Talán legérdekesebb része az amerikai tudós számításának az, amelyik arra vonatkozik, milyen ütemben szaporodott földünk lakossága.

Régebbi adatok hiányában Willcox becslése 1650-nél kezdődik, amikor földünk lakossága 465 millió fő volt. 1750-ben Willcox szerint 660 millió, 1800 táján 1098 millió, 1900-ban pedig 1551 millió ember lakott a földön.

Kedvezőtlenek az ötoldalu nemzetközi tengerészeti korlátozó egyezmények kilátásai

London, augusztus 24. A Daily Telegraph kedvezőtlennek jelzi az ötoldalu nemzetközi tengerészeti korlátozó egyezmények kilátásait. Az angol kezdeményezések japán részről közölték, hogy csak abban az esetben hajlandók, résztvenni előzetes tengerészeti megbeszéléseken, ha először meg tudnak állapodni az ösztönzatartalom maximumában. Ez a felső határérték csakis egyenlő lehet a vezető tengerészeti hatalmak között. Japán ez álláspontja elriasztja Amerikát, melynek kormánya a tengerészeti egyenlőség alapján nem hajlandó tárgyalni Japánnal.

Szeptember folyamán francia és olasz tengerészeti szakértőket várnak Londonba, akik az előkészítő konferencia problémáit vitatják meg. A lap szerint e két hatalom között remélhetőleg könnyen sikerül megegyezést létrehozni, de a világtergerekben a helyzet továbbra is rendezetlen marad.

Az Országos Zsidó Párt Cluji Tagozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti Jögvédő irodájában hétfőn, augusztus 26-án délelőtt 1—2 óra között dr. Hermann Lajos tart inspekción.

Zogu király csalódott szerelmesének bosszuszomja fűti a legújabb albán forradalmat

Intim adatok a tiranai udvar kulisszái mögött. A „szép Tatjana“ romantikus regénye

Tirana, augusztus 24. A legutóbbi albániai felkelés háttéréről a világsajtóban a legkülönbözőbb értesülések láttak napvilágot. Kétségtelen, hogy a forradalom egyik főoka az Achmed Zogu király által tervezett agrárreform volt, amely most a zendülés következtében kétségtelenül jelentős kése-delmet szenved. Az Excelsior című párizsi lap most szenzációsan érdekes riportban arról számol be, hogy az albán forradalom háttérében tulajdonképpen egy megrendítő szerelmi dráma áll. A dráma főhőse pedig nem más, mint Zogu albán király.

1924-ben Olaszország megállapodott Jugoszláviával az Albánia feletti protektorátus kérdésében. Akkoriban az államnak nem volt pénze, nem volt költségvetése, sem hadserege, parlamentjében pedig husz párt marakodott egymással. Ekkor lépett a szinpadra a fiatal, elegáns, törekvő Ahmed Mati bég, másnéven Ahmed Zogu. Tirana kávéházában gyorsan talált hívőkre, akik között fenn hirdette, hogy Mussolini mintájára, Albánia vezére akar lenni. Az akkori kormány meghallotta Zogu terveit és a leendő királynak el kellett menekülnie szülővárosába. Itt meglátogatta őt az egykori miniszterelnök és leggazdagabb albán állampolgár, Shefket bég Verlati leánya.

— Akarsz-e királlyá lenni? — kérdezte. — En segítségére leszek minden eszközzel.

A leány betartotta szavát. Ahmed Zogu átment a jugoszláv határon. Itt egyre kapta Shefket Verlatitól a pénzösszegeket és a pénzzel együtt egyre nőtt a hívek száma. Verlatinak befolyása van a jugoszláv belügyminisztériumba is és Ahmed Zogu szabadon szervezkedhetett Jugoszláviában. 1924 decemberében Ahmed Zogu csapatai élén megérkeztek Durazzóba, 24-én Tiranában van és másnap már, mint a „haza megmentőjét“ ünneplik. Nyolc évvel később királlyá kiáltják I. Zogu néven.

Egy kis orosz táncosnő megjelenése azonban gátat vet Albánia fejlődésének. Zogu király egy albán diplomata útján ismerkedik meg vele a párizsi Folies Bergereben, az albán fővárosba hozza és bevezeti az udvarhoz közelálló körökbe. Zogu király beleszeret a „kis Tatjánába“, magához veszi és egyben bucsut mond annak a nőnek, aki megnyitotta számára az utat a trón felé.

A királynői álmaiban csalatkozott leány férjhez megy egy diplomatához, a bosszúes apa azonban összeesküvést szít a király ellen.

Verlati „pazarlónak“ nevezi a királyt és fulmináns beszédekben izgat ellene. Megvádolja, hogy olasz zsoldban áll, a nemzeti

büszkeségre hivatkozva maga mögött mozgósítja az albán nemességet. A bosszuvágytól fűtött apa akciója annyira eredményes volt, hogy 1932-ben Zogu a forradalomtól való félelmében lemondott Tatjánáról, aki visszament Párizsba. Tatjana újból fellép a Folies Bergere szinpadán. Albánia szinpadán pedig a forradalom árnya kezd kísérteni. Egy hét előtt kitört a forradalom, elesik Gjulardi tábornok, Zogu király hadsége. A felkelők élén a csalódott leány apja állott: Shefket Verlati.

AZ UJ ZSIDÓ IRODALOM kimagasló könyvei

Lázár Lajor:

PALESZTINA

A szerző, mint egy nagy Palesztina-film rendezője került az épülő országba és annak lendületes konstruktív munkája a mai nagy destrukciók idejében ihlette ennek a szép könyvnek megírására. 248 oldal, ebből 62 oldal kép, műnyomó papíron, művészi teljes vászonkötésben.

Ára: Lei 130

I. Opatosuh:

MORDECHAJ AZ ERDEI ZSIDÓ

A cári elnyomatást szenvedő lengyel nép és az üldözött haszideus, vallási válsággal küzdő zsidóság felszabadító harcának gyönyörű regénye. 320 oldal, finem papíron, művészi vászonkötésben.

Ára: Lei 130

Megrendelhető:

SLOVA S. A. DE COLPORTAJ ORADEA, vagy bármelyik könyvkereskedésben

דיא גערלאער (סאמאשווארער) ארטה איז קולטורעמיידע וועט פיר זאמארט אין שריב מומחה ויש וועלכער פאן 3 אנערקאנטע ארטה רבנים קבלות בענין אונד צונליך ערשטקלאס סיגער בעיה איז. געהאלט לויט פערדיינארונג רעפלקטאנטען וועלכע אונטער 35 יאהרע אלט זינד וואלען איהרע אפעטע אן אויביגאן פארשטאנד איינזענדען שפעטען ווערדען נור דען אקצעפטיר-עטן פערדיינט.

Com. Evreasc. orth. Gherla

THEATRE-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Vasárnap délelőtt 11.25 órákor nagy matiné 7 és 12 lejes helyárrakkal.

Ma, vasárnap szenzációs kettős műsor 15 és 20 lejes helyárrakkal. I. A csata. Főszereplők: Inkisinnoff, Annabella és Charles Boyer. II. Aki mer az nyer. Premier vigjátékláger. Fősz.: Lucie Englisch, Franz Brausewetter. Kezdet: A csata d. u. 3.20, 6.20 és 9.20, Aki mer az nyer: ½5, ½8, ½11 órákor.

SZENKOB MOZGÓ MUSORA:

(A leghűvösebb nyári mozgó)

Ma: A maláji tör (Charlie Chan Londonban). Earlt D. Biggers világhírű regényalakját, a sárka detektívét Warner Oland alakítja. Izgalmas filmszenzáció. Előtte: Journal és Micky Mauss.

Az OPERA MOZGÓ MUSORA:

Csütörtöktől: Milliók kedvence. Sharley Temple, Ez a kislány eladó. partnere Gary Cooper és Carole Lombard. Hétfőtől: Harminc napig hercegnő. Főszereplő: Sylvia Sidney és Cary Grant.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

Ez műsor! I. Két arcu Woronoff. Brigitte Helm, Albrecht Schönhaus. II. Halál-völgy lovasa. Tom Mix. Helyárok: 7 és 10 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órákor.

MUNKAS-MOZGÓ MUSORA:

Szombaton 6 és 9, vasárnap 3, 6 és 9 -kor: I. Mi történt az 56. uccában? Főszerepekben: Ray Francis és Gene Raymond. II. Amor porázon. Főszerepekben: Schneider Magda és Wolf Albach Betty. Helyárok: 10 és 12 lej.

Olcsó szobafestől, mázoló, butorfényező csak Grátzol

Str. Filipescu 15. Str. Memorandului 20. Telefon: 7-49.

RÁDIÓ MŰBEM

Vasárnap, augusztus 25.
Bucuresti. 11.20: Rádiózenekar. 17: Táncczenekar. 19.20: Operett és tánclemez. 20.15: Filmlemez. 23: Motzoi zenekar.
Budapest. 12.30: Budapesti hangversenyzenekar. 14: Hanglemez. 15.50: Szalonzene. 18.20: Cigányzene. 20: Schubert dalok, előadja Steiner Ferenc. 25: Jazz. 24.05: Hírek. Droitwich. 22: Szalontrio.
London. 21: Rádiózenekar.
Bécs. 22.25: Jazz.
Brüsszel. 20: Szimfónikus hangverseny.
Prága. 21: Orgona- és csellóverseny.
Kalundborg. 20.40: Vonós rádiózenekar.
Poste Parisien. 20.55: Vidám est.
Toulouse. 20.30: Szórakoztató hangverseny.
23.45: Filharmónikus hangverseny.
Hilversum. 20.15: Tauber Richard Schubert-dalokat énekel.
Ljubljana. 21.50: Saljapin-lemez.
Zágráb. 22.15: Orosz dalok.
Varsó. 17: Hangverseny.
Luxemburg. 22: Hangverseny.
Oslo. 20: Rádiózenekar.
Milánó. 20.40: Prgolesi: Az urhatnám szolgáló, opera. 21.35: Donaudy: A flamingó, opera.
Róma. 20.40: Szimfónikus zenekar.

Hétfő, augusztus 26.

Bucuresti. 12: Lemezek. 17: Rádiózenekar. 18.15: A zene folytatása. 20: Verdi: Fallstaff, opera, Salzburgból, utána vendégloki zene.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemez. 10: Hírek. 13.30: Szalonzene. 17.30: Cigányzene. 22.10: Jazz. 23: Hanglemez. 24.05: Hírek.
Droitwich. 18.30: Szalonhármas.
London. 20: Szalontrio.

Tartányokat

bármely nagyságban rendelésre, megszerelve és szegve, olcsón szállítunk. DANUBECO, Bucuresti, Calea Victoriei 96.

Bécs. 22.15: Rádiózenekar.
Brüsszel. 20: Rádiózenekar.
Poste Parisien. 21: Hangverseny.
Toulouse. 20.05: Szalonzene. 21: Szimfónikus hangverseny.
Varsó. 21: Szimfónikus hangverseny.
Luxemburg. 20.10: Hangverseny. 21.45: Orosz dalok.
Oslo. 20: Hangverseny.
Milánó. 20.40: Szimfónikus hangverseny.
Stockholm. 22: Kamarazene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kiadásban egy szöveg, tartalmazza kétoldalt 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű leveleket csak úgy továbbítunk, ha portódíjat mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetlen szűk körű összeköttetéssel rendelkező „Mira“ iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Járásai székhelyen 30 éve fennálló angró üzlet, házál, berendezéssel eladó. Érdeklődni „600,000“ jelige alatt a kiadóban.

Iskolás gyereket Oradean lakó orth. izr. uricsalád teljes ellátásra vállal. Ratzersdorfer Artur, Oradea, Str. Xenopol 5.

Kiadó két szoba konyha mellékhelyiségekkel. Traian ut 55. Értekezni 3-5 között.

Kertes házban nagy parkettes szoba elő- és fűrdőszobával (kapualatti bejárattal) kiadó. Str. Bratianu 45.

Jól dolgozó és teljes felszereléssel rendelkező fiatal kozmetikusnő olyan intelligens társnőt keres, akinek megfelelő helyisége és kevés készpénze volna az üzlet beindításához. Ajánlatokat „Betanitom“ jellegre a kiadó továbbít.

Kerti lakás 4 szoba komfortos Andrei Muresanu 35 és 3 szoba komfortos emeleti lakás Calea Regele Carol 41 kiadók.

Puhafa detailizet vezetésére alkalmas fiatalembert keresünk, ki könyvelésben is járatos. Csak feltétlen megbízható elsőrangú erők ajánlatát kérjük e lap kiadóhivatalába. „Lehet szombattartó“ jellegre.

Keresek textilsegédet, szombaton zárva. Friedmann Emanuel Hatjg.

Szörmeszükségletét, valamint bunda alakítását és javítását most még nagyon olcsón Mandelbaum szücsnél, Regele Ferdinand 20.

Diáklány 12 éves korig uri családnál kosztot és teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban.

Eladó Alba-Iulia a központ közelében ház és telek kedvező feltételekkel. Érdeklődni: Siedenfeld Alba-Iulia, Str. Mori 7.

Orá uri család elvállal két iskolás fiut vagy leányt teljes ellátásra. Cim: Cluj, Str. Dragalina 19 sz. Weisz Siegfriedné.

Tihuta telepvezetője, Sterné Clujon iskolás gyerekeket koszt, teljes ellátásra vállal. Érdeklődni: Fränkel, Baritiu ucca 16.

Kiadó fix adminisztrációba cirka négyszázholdas salajmegyei birtok. Értekezni: Jacobi ügyvédnél Cluj, Baba Novac 9.

Iskolai növendékek teljes ellátást kaphatnak jutányos ártért a „Principesa“ leánygimnázium szomszédságában. Mendula, Str. Paris 6.

Gimnázista kislányt teljes ellátásra felvennék. Román, német, angol, francia, zongoratanítás. Cim a kiadóban.

A Wizo Cionis

Ezen memorandum a XIX-ik Cionista Köszervezetünk, föderáció különösen ifjusági székese által azokban a zsidó ifjuság jövőjének aktuális problémáit ké problémával és ennek találja magát szembe.

Azok a nehézségek, tagjainak, vagy vala politikai tendenciát né akadályozzák a fenn megfelelő hachara g indítókai különböző nyezéseinek, melyek a külön leányhacharak előziák.

Miáltal adódot a központok felállítását

Miáltal adódot e ki pont szükségessége? feltételek iránti elége majdnem minden orsz jaiban érvényben vann

a) A legmagasabb tő életföltételek.

b) A tényleges kiké sége a legtöbb közpon

c) A különböző cha ló pártkapcsolat, mely leányoknak, hogy megörizték.

Tárgyalásokat folyt leányhacharak központ megteremtésének célze lások felkeltették a k hachara mozgalom uralkodó feltételeket és kalmazott metódusokat jük és megérthessük. E va, hogy az Executive nek azokban az orszá gjobb mértékben fogla Ezek szerint Fischman Sieffné meglátogatták gyelországot, Ausztria Romániát.

A delegátusok jelent sa után az Executive ez a kérdést előtérbe Agency programjába f legfontosabb kérdés. megbízottjával folytat lások után az egész ké ik világkonferenciája el és a tárgyalások köz konferenciának ezzel k határozatai foglalkozna

a) általában a hachs

b) a Wizo speciális nos hacharamozgalom következőképpen szólna

1. A Wizo 8. világt kéressel fordul a Jewi programjába vegye fel A Wizo ilyen föltétel n wisch Agencynak és a rendelkezésre bocsátani zsidó néphez egy hatás intézni.

A 8-ik Wizo világt győződve arról, hogy a rópában fennálló hachs megfelelő információk az az anyagi eszköz, a szolid és egészséges al séhez szükséges.

2. A galutban levő ha lentések alapos tanulm Wizo konferencia elhat chalu központjával kö programot, melynek cél van felvázolva:

a) A hacharatelepe nyok feljavítása,

b) a hacharatá hozzá rael követelményeihez,

c) különös gondot for képzésére a chalumozg

3. A 8. Wizo világt on a Moacat Hapalot nácsa) felszólítja a He hogy alakítson a lányo tagozatot, a csehslavá tájára, melyben a W

WIENER MESSE

(Bécsi Vásár)

1935 szeptember 1-15! 7-ig

Technikai és mezőgazdasági vásár szeptember 8-ig. — Közép-Európa nagy vására. 18 államból kiállítók. — 72 országból vásárlók. Jelentékeny utazási kedvezmények a román, jugoszláv, cseh, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán és a Fekete tengeren, valamint a repülőjáratokon. Nincs átutazó vízum. Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. Nem szükséges cseh átutazási vízum. A magyar átutazási vízum az igazolvány, valamint az utlevél felmutatása mellett a határnál váltható. Mindennemű felvilágosítás és vásári igazolvány (á 150 lej) kapható:

Wiener Messe A. G. Wien VII.

valamint a megbízottaktól:

- Cluj: Osztrák konzulátus Piata Unirii 15.
„Európa“ Hermes, C. Reg. Ferdinand 13
„Európa“ Economia, Piata Unirii 23.
Wagons Lits (Cook) S. A. P. Unirii 13.

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO NYVATALOS LAPJA

A Wizo memoranduma a XIX-ik Cionista Világkongresszus elé

Ezen memorandumot azért terjesztjük a XIX-ik Cionista Kongresszus elé, mert szervezetünk, föderációink fejlődése által és különösen ifjúsági szervezeteink terjeszkedése által azokban az országokban, ahol a zsidó ifjúság jövőjének kérdése állandóan aktuális problémát képez, éppen ezzel a problémával és ennek egész sürgősségével találja magát szembe.

Azok a nehézségek, amelyek a Jung Wizo tagjainak, vagy valamilyen meghatározott politikai tendenciát nélkülöző leánynak meg akadályozzák a fennálló rendszer szerinti megfelelő hachsara gyakorlását, voltak az indítókai. Különböző föderációink kezdeményezéseinek, melyek az illető országokban külön leányhacharaközponthoz felállítását célozták.

Miáltal adódott a külön leányhacharaközponthoz felállítását célozták.

Miáltal adódott e külön leányhacharaközponthoz felállítását célozták? Mindenekelőtt azon feltételek iránti elégedetlenségből, melyek majdnem minden ország hacharaközponthoz felállítását célozták.

a) A legmagasabb mértékben nemkielégítő életfeltételek.

b) A tényleges kiképzés hiányos lehetősége a legtöbb központban.

c) A különböző chalukszervezetekhez való pártkapcsolat, mely lehetetlenné teszi a leányoknak, hogy politikamentességüket megőrizzék.

Tárgyalásokat folytattak le egy külön leányhacharaközponthoz általános eljárási megteremtésének célszerűségéről. A tárgyalások felkeltették a kivánságot, hogy a hacharsa mozgalomban általánosságban uralkodó feltételeket és a célok elérésére alkalmazott metódusokat közelebbről megismerjük és megérthessük. Ezért el lett határozva, hogy az Executive tagjai látogatást tesznek azokban az országokban, melyek nagyobb mértékben foglalkoznak hacharsával. Ezek szerint Fischmanné, Goodmané és Sieffné meglátogatták Németországot, Lengyelországot, Ausztriát, Csehszlovákiát és Romániát.

A delegátusok jelentéseinek meghallgatása után az Executive úgy határozott, hogy ezt a kérdést előtérbe hozza és a Jewish Agency programjába foglalja, mint egyik legfontosabb kérdést. A Jewish Agency megbízottjával folytatott bevezető tárgyalások után az egész kérdést a Wizo VIII-ik világkongresszusa elé hozták, ahol a kérdés a tárgyalások középpontjába került. A konferenciának ezzel kapcsolatban hozott határozatai foglalkoznak

a) általában a hacharsaroproblémával és b) a Wizo speciális szerepével az általános hacharsaromozgalom keretén belül és következőképpen szólnak:

1. A Wizo 8. világkongresszusa azzal a kérdéssel fordul a Jewish Agencyhez, hogy programjába vegye fel a hacharakérdést. A Wizo ilyen föltétel mellett hajlandó a Jewish Agencynek és a KH-nak összes erőit rendelkezésére bocsátani, hogy ezen célra a zsidó néphez egy hatóság felhívást lehessen intézni.

A 8-ik Wizo világkongresszusa meg van győződve arról, hogy a Kelet- és Középeurópa fennálló hacharsarviszonyokról szóló megfelelő információk által felhozható lesz az az anyagi eszköz, amely a hacharsának szolid és egészséges alapokra való fektetéséhez szükséges.

2. A gálutban levő hacharsaróiról szóló jelentések alapos tanulmányozás után a 8. Wizo konferencia elhatározza, hogy a Hechaluc központjával közösen kidolgoz egy programot, melynek célja a következőkben van felvázolva:

a) A hacharsaratelepeken uralkodó viszonyok feljavítása, b) a hachsarát hozzáilleszteni Erec Jiszrael követelményeihez,

c) különös gondot fordítani a leányok kiképzésére a chalucomozgalom keretén belül.

3. A 8. Wizo világkongresszusa egyetértően a Moacat Hapalotlalt (munkások tanácsa) felszólítja a Hechaluc központját, hogy alakítsa a leányok részére egy külön tagozatot, a csehszlovákiai föderációk minifájára, melyben a Wizo és a Hechaluc

paritásosan vannak képviselve.

4. A 8. Wizo világkongresszusa kimondja, hogy a Wizo hacharsarocsoportok lecsatlakoznak a Hechaluchoz autonóm csoportok formájában és mint ilyenek, ugyanazon jogokat élvezik, mint a többi hacharsaratelepek.

Amidőn ezen határozatot, a XIX-ik kongresszus elé terjesztjük, egyidejűleg javasoljuk, hogy állítson össze a kongresszus egy vizsgálóbizottságot, melynek az legyen a feladata, hogy a különböző országok hacharsaratelepein jelenleg uralkodó formát és viszonyokat megvizsgálja, hogy a Jewish Agency hacharsaroprogramja elé a következő pontokra vonatkozólag kimerítő jelentést terjeszthessen a tényálladékról, javaslatokkal ellátva:

a) A hacharsara különböző jellege és intenzivitása.

b) A hacharsaratelepeken uralkodó viszonyok.

c) A kiképzést szolgáló fennálló lehetőségek.

d) A csoportok ökonomikus struktúrája.

e) A csoportok politikai struktúrája.

f) A csoportok anyagi helyzete.

g) Különböző országok és csoportok chalucainak alkalmazkodási képessége Palesztinában, alijájuk után.

h) A leányok esetleges, különös helyzete

a vegyes kibbucokban.

i) Különösen a német ifjúsági alija fejlődése és növekedése.

Véleményünk szerint lehetetlen egy olyan jelentés nélkül, amely az átrétegződés tervének kivizsgálásával foglalkozik a galuthban semmiféle átrétegződési folyamatot vagy pedig hachsarát keresztülvinni. A saját informálásunkra, általunk összegyűjtött anyagot egy ilyen kommisszióknak természetesen rendelkezésére fogjuk bocsátani.

Tudatában vagyunk annak, hogy egy ilyen előzetes kivizsgálás külön büdzsét igényel és ezért úgy gondoljuk, hogy a kongresszus büdzséjének összeállítása alkalmával erre a célra külön összeget kell beállítani. Uj anyagi forrásokat kell megnyitni ezen előzetes vizsgálat költségeinek fedezésére, valamint az eredményeknek a teóriából a valóságba való áttételére. Fennállanak jelenleg német ifjúsági alija-bizottságok — rövid idő alatt alakult néhány újabb is — és úgy gondoljuk, hogy ezek a bizottságok, mielőtt esetleg feloszlának, hajlandók volna munkájukat az általános ifjúsági alijára kiterjesztve, folytatni. Ezáltal, véleményünk szerint lehetséges volna a Jewish Agency uj programpontjának keresztülviteléhez szükséges bevételi forrást megtalálni.

Nagyon jól tudjuk, hogy ezen határozatnak megvalósítása óriási feladatot jelent, azonban elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy ez a kérdés a zsidó nemzeti otthon felépítésének még hatalmasabb feladatában, lényeges problémaként kezeltessek.

Kert a háztetőn

Irta: Brácha Chabasz

(Rövidesen megjelenik a „Höboné” szervezet kiadásában egy palesztinai mesefüzet. E füzetből vesszük az alábbi novellát.)

„Finom, kerek, forró, meleg zsömlét vegyetek jó emberek...”

Az emberek most indulnak munkába, a gyermekek ilyenkor még mély álmukat alusszák, még alig, hogy megvirradt — és ki veri fel a csöndet ebben a kora reggeli órában?

Trillázó, csengő, vékony gyerekhang hallja időnként keresztül a hajnali csendet. Kistermetű, vékonydongájú, fekete szemű alig tíz esztendő legény. — Ki vagy te, legényke? — Nevem Jödidja. Az apám Ovadja. A bátyám Szóadja. Anyám Földida és nővérem Jödidá.

Hadar. Siet. Nincs ideje.

— Kerek meleg zsömlét vegyetek! ... — Hallod-e Jödidja, Ovadjának fia, Szóadjanak öccse, akinek anyja Földida és nővére Jödidá, minék kelsz ily korán? Miért nem alszol még?

Jödidjának két fénylő, fekete szeme csodálkozva mered rád:

— Hát nem érted, emberfia?

— A kenyér pénzbe kerül, a ruha egy vagyón és a lakásért fizetni kell, jachabibj jó komám, a családnak pénz kell...

Mert Jödidja családos ember. Nagy család van a nyakán. Az apja vak, az anyja munknélküli, a huga óvodás még, a testvére még kicsi. És mindegyik pénzt akar. És honnan legyen pénz? Ordítsz órákon keresztül, a torkod kiszakad már és mi az eredmény? Jön egy vevő, egy fél grust fizet, a másik egy grust és punktum.

Nem, nem elég Jödidjának, amit egy mesterség hajt. Mindenféle munkára vállalkozik. Innen is onnan is. Ahogy lehet.

Télen teát és kávé árul:

„Forró tea, meleg kávé, finom, mint a csokoládé!”

És nyáron:

„Finom, hűs, fagyalt, csak fél grust!”

Nyáron fagyalt, tea télen, így megy ez minden évben.

Nehogy azt higgyétek azonban, hogy több foglalkozása nincs a kis Jödidjának. Alig hogy megesteledik, a villanyok kigyulnak az uccákon, nyakára akasztja a tálcát és utnak indul.

A mozi elé.

„Sokolád, biszkvit, gazoz, málnaszörp...”

Jödidja kínálja az árut minden felvonásokban, késő éjszakáig, napról-napra.

Mikor alszik Jödidja? Mikor eszik? Ki tudja? Munkától munkáig, hajnalról késő éjszakáig fáradozik. Nem látja az apját, az anyját, nem játszik, nem sétál.

Kell a pénz hisz családos ember Jödidja.

Van azonban idő, amikor hirtelen eltűnik Jödidja. Órákig oda van.

Ki látta Jödidját?

Hová ment Jödidja?

Merre van Jödidja?

Nem tiúnt el. Nem nyelte el a föld. A háztetőn van. Házuk tetején. Ott ül a forró napon és kéjeleg.

Miért csillog egy a szemed Jödidja?

Min mosolyogsz?

Mid van néked a háztetőn?

Az életemre esküszöm, hogy nem találjátok ki... A háztetőn egy kert terül el. Kertecske. Egy valóságos kert.

Két láda, három cserép, egy törött veder, egy lyukas fazék, egy repedt dézsa — egy kert! A legszebb a kertek között, kertek gyöngye, virágoskertek virágoskertje, meny nyi fáradság és mennyi verejték tapad hozzá! Mondjátok meg ti, könnyű dolog-e földet felcipelni a háztetőre, létre nélkül és trágyát és vizet felcipelni. Nem könnyű dolog... De nem kell busni, a kert nem szenved hiányt semmiben, bizzatok Jödidjában. A legpuhább föld, a legzsirosabb trágya, a legtartalmasabb víz, a legjobb vetőmag, a legerősebb szerszám a Jödidjái. A kerté.

Ott áll Jödidja a vasútiállomáson:

— Egy kapát kérek. Simanyelűt, erős élűt, kert részére.

A boltos kételkedően nézi a kis vevőt. Jödidja érti a tekintetet és így szól:

— Van pénzem.

Persze, hogy van. Egy egész marékka, egy és kétkrárcárosok.

— Honnan van a pénzed Jödidja?

Nevet.

— E... e... A kert részére van pénzem. A keresetemből tettem félre. Hozzon szerencsét és áldást.

Nem, a kertnek nem szabad hiányt szenvednie.

Villa? — Van.

Gereblye? — Van.

Asó? — Van.

Es kapa és szeg, s spárga, s vetőmag, mind ott sorakoznak a sarokban. Minden a helyén van. Egy komoly gazdaság!

Az anyja azt mondja:

— Az ördög vigye el Jödidját! Mindezt két virágos ládát, három virágocserépet, egytörött vederét, egy lyukas fazék és egy repedt dézsáért?!

Az apja azt mondja:

— Kisebb a kert, mint a szerszámok. Jödidja nevet.

Hogy kicsi a kert?

Kertek gyöngye, a legkedvesebb minden kertek között. Örül a sziv, ha látja. Jó lenne, mindegyiket megsimogatni ezerszer, minden bimbót, minden levelet. Egy picipici magból bimbó lesz, ágak nőnek, kivirágzik és mindez az övé. Jödidjái. Csak az övé. Ö vetette el, ő öntözte, ő kapálta, sajátmaga gondozta...

— Hogy árulod a zöldséget, Jödidja? — csufolódnak vele a szomszéd gyermekek. — Milyen a termés az idén?

Jödidja hallgat. Hadd csufolódjának vele.

— Szálljon a rontás a kertedbe — mondja az anyja — káposzta is van, ugorka is van benne.

— Mire tartogatód a termést Jödidja? — Jól lathatsz a termésedből!

Jödidja hallgat.

Két kezével vetette el a magot, ő kapálta, ő öntözte, most idő előtt szedje ki a földből őket?

— A zöldség enni való — mondja az apja. Igen. De ő, Jödidja még nem szedi is őket.

Isten őriz!

Szombat volt éppen, Sövuot előtti nap, dél után, pihenés idején, ott ül Jödidja a kertjében és teli tüdővel szürcsöl a drága, jó palesztinai levegőt. A tenger felől finom szél csavarog a falevelek között. Légy dönggésével a zöld káposzta fölött és a közelében a „a bölc tanító”, hangja nallszik, amint tanítványainak olvassa a Szentírást. Jödidja hegyezi a fülét:

— „Sevuot első napján az összes falvak lakói felvonultak a mezécskére. A közeli falvakból hoztak az emberek szőlőt, datolyát, a távoliak mazsolát és fügét. Előttük ökör ballagot, a szarva aranyporral volt behintve és a fejű fügekorona. A dobosok doboltak a zarándokok előtt, amíg elértek Jerusálaim közelébe, — a város kapuja előtt fogadták a falusiakat a városatyák és a mesteremberek vezetői... Heység emberei legyen veletek béke...”

A „chacham” hangja szét terül a tájon és csodálatos gondolatokat ébreszt Jödidjában.

Jödidja még ilyen szöveget soha nem hallott.

...és akkor a kertész bement a kertjébe, kezében kosár és kizatva szemléli munkáját, hogy akad-e már érett termés?...

A sziv örül.

Jödidja maga a kertész. Elképzele magát, amint feje fölött virágoskoru van, hátán kosár, telerakva mindenféle jóval, a saját termésével és ő biztos léptekkel halad előre. Még éjszaka sem hagyta nyugton ez a gondolat.

Es másnap —

másnap nem megy Jödidja munkába. Ma nem dolgozik.

Es vajjon hol van Jödidja?

Egy nagy, széles terület. A kapu virág-disszel bevonva, zászlót lenget a szél és a bejárat fölött a hét palesztinai gyümölcs: füge, narancs, aranyalma... a mező közepén hatalmas emelvény, virágokkal behintve és az emelvény közepén egy nagy kék-fehér persely. A Keren Kájemet Lójiszraél perselye. Végeláthatatlan sorokban, kék chulcás gyermekek ácsorognak és a hátukon kosár mindemele jóval megrakva. Örömmel nép van na.

Csend. Trombita hangja harsan, a levegőbe felemelkednek a kosarak és ezer-ezer torok mondja:

„Ime elhoztuk a föld első termését, szent ajándékul a zsidó föld meghódítása céljára...”

De nézzetek csak, nézzetek, ki áll ott az emelvényen?

Egy gyerek.

Feketeszemű, vékonydongájú, kistermetű Jödidja.

Felemeli a nagy tálcát, mellyel a mozi előtt szokott ácsorogni, rajta egy káposztafej és két paradicsom, saját termés, felemeli és teli tüdőből szavalja:

„Ime elhoztam földem első termését...”

Héberből fordította: Cvi,

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio
Piata Unirii 31. Telefon: 83.**

SCHÖN DEZSŐ REGÉNYE KÖNYV-ALAKBAN. Lapunk mai számában befejeztük Schön Dezső „Istenkeresők a Kárpátok alatt” című regényének közlését. A hatalmas 460 oldalas mű a közeli napokban könyvalakban is megjelenik. A könyv ára 140 lej és az összeg előzetes beküldése mellett megrendelhető az Uj Kelet kiadóhivatalában.

Ujra házkutatás volt a Har Karmelen. Constantából jelentik: A Har Karmel nevű palesztinai hajón ismét házkutatást tartottak, mely alkalommal megállapították, hogy egyes utasok nagybömbnyiségű valutát és lejt csempészték ki az országból. Egyik tengerész kabinjában 750 gram hasist találtak.

Tűz egy brasovi asztalosműhelyben. Brasovból jelentik: Tegnep egy asztalosműhelyben eddig még ismeretlen körülmények között tűz ütött ki, amely percek alatt hatalmas lángokkal terjedt a gyulaiorgásokkal telt helyiségben. A környék lakosságára körében nagy pánik ütött ki, mert vízhiány miatt lehetetlenné vált a tűz oltása.

Béltrenyheség és kizsolt főfájások, a máj- és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és biztosan megszünteti a hasizseregek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a bélmozgást kitűnően szabályozza és erőlyes elvonó hatása következtében soványító kurákra is igen alkalmas.

Egy járásbíró vadászaton véletlenül agyonlőtt egy kapitányt. Bobocesti községben tegnapi tragikus vadászserencsétlenség történt. Florescu járásbíró vadászat közben lelőtte Simniceanu kapitányt, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy haldokolva szállították kórházba.

A targonmuresi zsidóság gyászja. Tudósítónk jelenti: Rövid szenvedés után halt meg a napokban dr. Kertész Mór, ismert orvos, 59 éves korában. Dr. Kertész Mór, aki 16 éve a targonmuresi betegsegélyező pénztárnál teljesített közmegelégedésre szolgálatot, a konzervatív, puritán orvos szimbóluma volt és ezért halála nagy veszteséget jelent a targonmuresi zsidó társadalomnak. Megrázó temetésén, amelyen a város minden rétege reprezentálva volt, dr. Löwy Ferenc főrabbi gyászbeszédén kívül, dr. Czitrom Lázár ügyvéd, a Chebra Kadischa nevében, dr. Löwenstein Lajos orvos az Orvosszövetség, dr. Vasile Pop főorvos a betegsegélyező pénztárnál nevében és dr. Jakobi Márkus ügyvéd barátai nevében bucsuztatták az elhunytat. Az elhunytban dr. Kertész Andor ügyvéd, a targonmuresi cionista helyicsoporthoz agilis és közszimpátiának örvendő ügyvezető elnöke édesatyját gyászolja. — Ugyancsak a napokban temették el 64 éves korában Targu-Muresen Hirsch Ignác tisztviselőt is. Az elhunyt egyik alapítója és vezetőtagja volt a Chebra Kadischa szentegyletnek. Puritán egyszerűsége, nemeslelkűsége és szigorú vallásossága közkedvelté tették a városban. Temetésén bucsuztatókat Hirsch H., cluj-i rabbi, dr. Hirsch Simon, targonmuresi orvos és Hirsch Samu, az elhunyt fia tartottak.

A carei Wizo évi közgyűlése. A carei Wizo augusztus 11-én Reiter Adolfné elnökön lakásán tartotta meg nagyszámú érdeklődők jelenlétében rendezett évi közgyűlést, melyet a megszokott keretektől erősen kiemeit dr. Schwartz Lajos sátmari orvos szabad előadása. A gyűlést Reiter Adolfné elnökön nagyon szépen felépített üdvözlő beszéde nyitotta meg, melyben ismertette azt a nehéz utat, melyet a Wizo helyi csoportjának élén megalkalulásától mai napig megtett. Nord Sárka titkár meleg közvelen-séggel tartja meg ezután jelentését és bemutatja az évi mérleget, a közgyűlés egyhangú helyesléssel vette tudomásul és a számadóknak a felmentvényt megadja. Dr. Fehér Ferenc bibliai hasonlatokkal tarkított beszéde zárta be az emelkedett hangulatú gyűlést.

Hatalmas zápor volt a fővárosban. Bucurestiből jelentik: Tegnep este Bucurestiben régen nem tapasztalt záporos volt. A hatalmas vízruhátok ellepték a város alacsonyabban fekvő részeit, úgyhogy több ház lakói hajléktalanokká váltak. A tüzoltók megfeszítő munkával igyekeznek eltávolítani a házakba szivárgott vizet.

Skarlátjárvány lépett fel Muresmegyében. Tudósítónk jelenti: Muresmegye különböző községeiben, de főleg a nyárádmenti községekben, skarlátjárvány lépett fel. A muresmegyei orvosi hivatal mindent megtett a járvány továbbterjedésének megakadályozására végett.

Megegyezés készül az európai nitrogén-termelők és a chilei salétromipar között. Berlinből jelentik: A Frankfurter Zeitung közlése szerint az európai nitrogén-termelők és a chilei salétromipar reprezentánsai között a megegyezés közvetlenül küszöbön áll. Chile csatlakozni fog egyelőre három évre a kartellhez.

Látogassa meg a Prágai Mintavásárt

1935. aug. 30-tól szept. 8-ig: nagy utazási és egyéb kedvezményekkel. Vásárgalozóvannal és felvilágosításokkal szívesen szolgál!

DÁVID hangszerház
Cluj, Str. Memorandului No. 12.

Megjelent a Hercules-farm zsidó kertészeti kiképzőtelep 1935-36. évi zsidó évkönyve. A timisoarai Hercules-farm, az erdélyi és bánáti zsidóság első intézménye, amely ifjúságunknak a kertészeti és mezőgazdasági pályák felé való orientálását szolgálja és így az annyira aktuális átrétegzési mozgalom egyik legfontosabb tényezője, az 5696 zsidó esztendőre dr. Drechsler Miksa főrabbi és dr. Naschitz Imre szerkesztésében gazdag tartalommal és izléses kiállítású évkönyvet adott ki, amely a napokban hagyta el a sajtót. Az évkönyvbe a Hercules-farmról és általában a zsidó ifjúság pályaválasztási problémáiról dr. Drechsler Miksa főrabbi irt szemléletes kislékel illusztrált ismertető cikket, dr. Niemerower szenátor, Löw Emanuel főrendiházi tag, dr. Kiss Arnold, dr. Kecskeméti Lipót, dr. Kecskeméti Armin, Diamant Izsó, dr. Kertész Jenő, dr. Kupfer Miksa, Heller Bernát, dr. Markus József, dr. Naschitz Imre, dr. Hajdu Frigyes, Prof. dr. I. Schnitzler, Farkas József, S. Kasztrianer, stb. pedig a zsidó szociális és tudományos élet különböző problémáiról írott tanulmányokkal, valami szépirodalmi írással kísérték rendkívül gazdaggá az évkönyv tartalmát, amely a devizasabályokról, állami adókról és pótdókról, illetékekről is bő kimutatásokat és nélkülözhetetlen utbaigazításokat közöl. Az erdélyi zsidóság kulturális számottevő kiadvány az Uj Kelet könyvosztálya (telefon 977) utján rendelhető meg. Ára 30 lej.

Belefulladt a csendőr a folyóba lovaival együtt. Targonmuresi tudósítónk jelenti: Borzalmos tragédia színhelye volt tegnapi targonmuresi turbinárok, ahol Almasan Joan csendőr, aki a targonmuresi csendőrpáncsnokságnál teljesít szolgálatot, lovaival együtt a vízbe fulladt. A szerencsétlen, uszni nem tudó katona, lovaival vitte megfűrészteti és a nagy melegben ő maga is megfűrészteti. Ugy látszik, a csendőr lovaival együtt örvénybe került és ez okozta a borzalmas tragédiát. A csendőrség hivatalos vizsgálattal tisztázza a tragédia okát.

Motonkerékpáros expedíció indult Belső-Afrika ismeretlen területeinek átkutatására. Bécsből jelentik: Motonkerékpáros expedíció indult utba Bécsből Afrika ismeretlen területeinek átkutatására. Az expedíció tagjai hajón Fokvárosba utaznak s onnan fogják megtenni az utat keresztül Afrikán Algirig. Az expedíció, melynek négy férfi és egy nő a tagjai, a 15 ezer kilométeres utat a jövő év márciusáig szándékoznak megtenni.

Hitvesgyilkosság Bucuresti periferiáján. Bucurestiből jelentik: Tegnep a délutáni órákban kegyetlenül végrehajtott hitvesgyilkosság történt a Bucuresti külvárosban levő Davilla utcában. Ion Stan munkás meggyilkolta feleségét, majd hogy az öngyilkosság látszatát kelte, felakasztotta a szerencsétlen asszony hulláját. A hatóságok azonban először a férjre gyanakodtak, aki kihallgatása során beismerte a gyilkosságot. Egyelőre azonban nem tisztázódott, hogy miért ölte meg feleségét.

Uj törvénykönyv készül Amerikában a NRA pótlására. Washingtonból jelentik: A képviselőház javaslatot fogadott el, amelyről átküldött a Fehér Háza. A javaslat, a Guffey-törvény, amit kis NR-nak neveznek, a szénipart szabályozza és új törvénykönyvet hoz a legfelsőbb bíróság által alkotmányellenesnek nyilvánított NRA törvények helyébe.

Kibocsátották a második német birodalmi kölcsönt. Berlinből jelentik: Hivatalos közlemény adja tudtul a második birodalmi kölcsön kibocsátását 500 millió márka értékben. Kibocsátási árfolyam 98.25, kamat 4.50 százalék.

Beiratkozások a leánytanonciskolába. A leánytanonciskolába szeptember 9 és 20. között folynak a beiratkozások délután 3 és 7 óra között az iskola tanácsstermében Str. Avram Iancu 62. A beiratkozásához szükséges legalább négy elemiről szóló bizonyítványt és a tanoncszerződést, míg az újbeiratkozásnál az ellenőrzőkönyvecské is. Azok a tanonok, akiknek szeptember 1-ig állítják ki szerződésüket, beiratkozhatnak október 1-ig. Ez időpont után semmi módon nem iratkozhatnak be. A javítóvizsgálatok szeptember 5 és 6-án lesznek délután 5 órakor. Az abszolváló vizsga 1935 szeptember 9-én délután 3-kor lesz. Azokra a főnökökre, akik a fenti közleményhez nem alkalmazkodnak, az idevágó törvények alapján büntetést róhatnak ki rájuk.

Mit ír a világ legkomolyabb orvosi folyóirata a Gastro D. kiváló gyógyhatásáról

A „Medizinische Wochenschrift” című világhírű bécsi orvosi folyóirat 1935. év folyamánának 6. számában hosszabb értekezés számol be azokról a rendkívüli eredményekről, amelyeket a nemrég felfedezett, de már világhírűvé vált új amerikai gyógyszerrel, a Gastro D.-vel végzett kísérletek folyamán a Pelikangasse 4 szám alatti Childis Spitalban (amely tulajdonképpen a Rockefeller-alapítvány bécsi ráktudató intézete) elértek. A szóbanforgó cikk az értekezés szerint ebben a világhírű intézetben is megállapították a Gastro D. kiváló gyógyhatását gyomor-, máj-, epe- és vesebajoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro D. rendkívüli hatásának a titka abban rejlik, hogy olyan dolgokat tartalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszer rendkívüli hatással van és az egész emberi organizmust szabályozza.

A Gastro D. Romániában megrendelhető 130 lej utánvétellel Császár Ernő gyógyszerésztől Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Szeptember elsején lép életbe az új banktörvény Belgiumban. Brüsszelből jelentik: George Janssen lett a belga banktanács elnöke, aki a jegybank egyik vezetője. Kinevezték a tanács tagjait is. Az új banktörvény szeptember elsején fog életbelépni.

Izsák Laura zongoratanárnő Tonika-Do módszerű zongoratanítást szeptember 1-én kezd. Elkészít konzervatóriumi vizsgákra. Jelenkezmi lakásán naponta 4-7 óra között P. Mihai Viteazul 39.

Hevesi Piroska zongoraművésznő és Pfeiffer operaezenes, énektanár tanításukat megkezdik. Lakásukon találhatók délelőtt 12-1-ig, délután 5-7-ig Str. Memorandului 10.

Beiratás az oradeai Társulati fiu- és női felsőkereskedelmi iskolába. Az 1880 óta fennálló oradeai Társulati fiu- és női felsőkereskedelmi iskolában (Alea Gojdu 1. sz.) előjegyzések folyamatban vannak. Tekintettel arra, hogy a felvételi létszám korlátozva van, felhívjuk azokat a szülőket, akik az I osztályba óhajtnák gyermekeiket beiratni, hogy a hely biztosítása céljából minél előbb jelentkezzenek. Igazgatóság.

Raktárunk levő sirmelék

minden elfogadható áron eladó.

Vetsziolvits I.

Oradea, Bul. Regele Ferdinand 13. Az udvarban

Herzl ünnepély Reteagon.

A reteagi Wizo csoport a helybeli cionista szervezetekkel együtt megrendezte a Herzl-Bialik emlékünnepélyt július 20-án. Megnyitót tartotta Farkas Mendel Mizrahi elnök. Herzlről előadást Adler Samuné Wizo elnököt tartott, Lévinger Gidi méltatta Bialikot. Hirsch Elemér, Dej, a cionista szervezet összefogásáról és egységéről beszélt. Mátyás Szujja, Izsák Feige, Antal Bubi Bialik-Herzl verseket szavaltak, utána tábornizt volt. — Végül Farkas Hillelné a nagyszámú közönséget, mint háziasszony üdvözölte és vendégelte meg. A közönség a Hatikwa hangjai mellett oszlott szét.

Jung Wizo munka Tg.-Muresen. A targonmuresi Jung Wizo július 31-én este 9 órakor tartotta meg évi közgyűlést. A közgyűlésen a csoport tagjai szép számban jelentek meg, ezenkívül ott voltak még a Wizo részéről Schwartz Dezsóné és a helyi csoport részéről László Jakab. — Schwartz Magda elnök bejelenti, hogy miután eltávozik Vásárhelyről, kénytelen lemondani a további elnöklésről, megköszöni az eddigi bizalmat és kéri a leányokat, hogy dolgozzanak továbbra is intenzíven, főleg a héber nyelv tanulására helyezze a fókust. — Simon Klári felolvasta a csoport beszámolóját, valamint a pénztári jelentést. Vass Sosana javaslatot tesz az új vezetőségre nézve, melyet a közgyűlés elfogad. Négytagú vezetőséget, 16 tagú tisztikart és 18 tagú választmányt választott a közgyűlés. — Schwartz Dezsóné a Wizo csoport nevében üdvözi a közgyűlést, köszöni a lelopó vezetőséget és üdvözi az ujonnan megválasztottakat, majd László Jakab a helyicsoporthoz nevében eredményes munkát kíván a csoportnak és felhívja figyelmüket a hebraizáció fontosságára. Végül Vass Sosana az új vezetőség nevében pár szóval köszönetet mond a távozó Schwartz Magdának munkásságáért és igéri, hogy igyekezni fognak továbbra is eredményes munkát végezni.

TÜZESÉT ALTAL SZENVEDETT, JÉGVERÉS ALTAL OKOZOTT, BETÖRÉSES LOPASBOL KELETKEZETT, BALESETBOL SZARMAZO, TÜVEGTABLAK TÖRESEBOL EREDO,

RABLAS ALTAL OKOZOTT, AUTOMOBLOKAT ERHETO, AUTOMOBILJAINK ALTAL OKOZOTT, VASUTON ES HAJON, SZALLITAS ALATT LEVO TARGYAKAT ERHETO

KÁROK ÉLET HALÁL SORS

ellen védekezhetünk a „NATIONALA” ALTALANOS BIZTOSITO TARSASAGNAL KÉPVISELVE MINDEN VAROSBAN

ünkét is biztosíthatjuk ugyanott

esetre nemkülönbén elérés esetére.

huzással egybekötött életbiztosítást is köthetünk 30.000 és 20.000 lejcs cimlettekkel. — SORSHUZAS HAVONKENT.

A társaság alapítatott 1882. évben. — Alapítókéje: 25.000.000 lej. Tartalékalapja 1934 december 31-én: 210.188.329 lej.

